

ÅS KOMMUNE

MØTEINNKALLING

Kontrollutvalget har møte i

Lille sal i kulturhuset 07.02.2012 kl. 19.00

Møtet er åpent for publikum i alle saker med mindre saken er unntatt offentlighet eller møtet lukkes i henhold til lov.

Ved stengt dør, ring tlf. 959 39 656.

Saksdokumentene ligger til offentlig gjennomsyn på rådmannskontoret. Innkallinger og protokoller legges til gjennomsyn på servicetorget og Ås bibliotek, og publiseres på www.as.kommune.no.

Saksliste:

KU-sak 1/12 12/270
DIALOG MED ORDFØREREN

KU-sak 2/12 12/271
KONTROLLUTVALGETS ÅRSRAPPORT 2011

KU-sak 3/12 12/273
VALG AV FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT 2012

KU-sak 4/12 12/274
REVISJONENS RAPPORT PR. 31.10.11

KU-sak 5/12 12/275
OVERORDNET REVISJONSSTRATEGI 2011

KU-sak 6/12 12/276
ORIENTERINGER

Forfall eller inhabilitet meldes sekretæren snarest, tlf. 959 39 656. Varamedlemmer møter bare etter nærmere avtale.

Olav Aardalsbakke har meldt forfall til møtet og varamedlem Arve Skutlaberg innkalles til møtet.

Ås, den 26. januar 2012

Håkon L. Henriksen /s/
Leder

Jan T. Løkken
Sekretær

Kopi: Ordfører
Rådmann
FDR

KU-sak 1/12
DIALOG MED ORDFØREREN

Saksbehandler: Jan T. Løkken	Arkivnr: 219	Saknr.: 12/270
Utvalg	Sak nr.	Møtedato
Kontrollutvalget	1/12	07.02.2012

Sekretariatets innstilling:

Dialogen med ordføreren tas til orientering.

Avgjørelsesmyndighet:

Kontrollutvalget

SAKSUTREDNING:

Ordfører Johan Alnes kommer i utvalgets møte for å ha en dialog med om gjensidige forventninger til arbeidet og rollefordeling kontrollutvalg/kommunestyret. Vi har også bedt ham om å orientere om de viktigste utfordringer som kommunen står foran. Valg av tema for forvaltningsrevisjon 2011 blir egen sak i dette møtet og vi har bedt ham komme med signaler om aktuelle temaer.

KU-sak 2/12
KONTROLLUTVALGETS ÅRSRAPPORT 2011

Saksbehandler: Jan T. Løkken	Arkivnr: 219	Saknr.: 12/271
Utvalg	Sak nr.	Møtedato
Kontrollutvalget	2/12	07.02.2012

Sekretariatets innstilling:

Kontrollutvalgets årsrapport for 2011 vedtas.

Årsrapporten for 2011 oversendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsrapport for 2011 til orientering.

Avgjørelsesmyndighet:

Kontrollutvalget

Behandlingsrekkefølge:

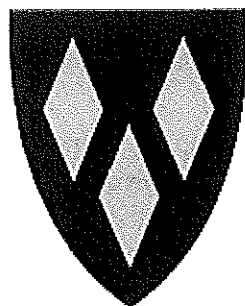
Kontrollutvalget

Kommunestyret

SAKSUTREDNING:

Forslaget til årsrapport legges fram for kontrollutvalget til behandling

KONTROLLUTVALGET I ÅS KOMMUNE
ÅRSRAPPORT 2011

1. KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER

1.1 Kommuneloven § 77

Bestemmelsen om at kommunen skal ha kontrollutvalg er tatt inn i kommuneloven av 25. september 1992 nr. 107 i § 77 om Kontrollutvalget. Kommunal- og regionaldepartementet har med hjemmel i kommunelovens § 77 nr. 11 vedtatt forskrifter om kontrollutvalg som trådte i kraft fra 1. juli 2004, jf. rundskriv H-15/04.

For at kommunestyret skal være orientert om kontrollutvalgets arbeid blir det hvert år utarbeidet en årsrapport som framlegges for kommunestyret. Rapporten tar for seg de oppgaver kontrollutvalget er pålagt i henhold til forskriften og hvordan utvalget har løst sine oppgaver.

1.2 Kontrollutvalgsforskriftens bestemmelser om utvalgets oppgaver

I forskriftens § 4, 1. ledd, er kontrollutvalgets ansvar og oppgaver definert:

"Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale eller fylkeskommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret eller fylkestinget, herunder påse at kommunen eller fylkeskommunen har en forsvarlig revisjonsordning."

Forskriftens § 5, 1.ledd, om kontrollutvalg sikrer at utvalget kan innhente alle nødvendige opplysninger:

"Kontrollutvalget kan hos kommunen eller fylkeskommunen, uten hinder av taushetsplikt, kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene. For kontrollutvalgets medlemmer og dets sekretariat gjelder forvaltningslovens alminnelige bestemmelser om taushetsplikt, jf. forvaltningsloven § 13 mv."

Utvalgets viktigste oppgaver er:

- Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens årsregnskap og kommunale eller fylkeskommunale foretaks årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, herunder holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at dette foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalgets instruks, eller avtaler med revisor, jf. § 6. *Regnskapsrevisjon*
- Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon i samsvar med bestemmelsene i dette kapittel, jf. § 9, 1. ledd. *Forvaltningsrevisjon*
- Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m, jf. § 13. *Selskapskontroll*
- Kommunestyret eller fylkestinget avgjør selv om kommunen eller fylkeskommunen skal ansette egne revisorer, delta i interkommunalt samarbeid om revisjon eller inngå

avtale med annen revisor. Vedtaket treffes etter innstilling fra kontrollutvalget, jf. § 16, 1.ledd. *Valg av revisjonsordning. Valg av revisor*

2. KONTROLLUTVALGET I ÅS KOMMUNE

Kontrollutvalget har fem medlemmer med personlige varamedlemmer, og har i 2011 bestått av:

Før kommunevalget:

Medlemmer:

Håkon L. Henriksen (leder) (H)
Kari Munthe (nestleder) (Sp)
Einride Berg (A)
Reidun Aalerud (H)
Olav Aardalsbakke (KrF)

Varamedlemmer:

Turid Johnsen (H)
Olav Heir (SP)
Oddvar Kolstad (A)
Oluf Berentsen (FrP)
Arve Skutlaberg (KrF)

Etter kommunevalget (valgt av kommunestyret 12. oktober):

Medlemmer:

Håkon L. Henriksen (leder) (H)
Einride Berg (nestleder) (A)
Tone Holm Dagsvold (A)
Olav Aardalsbakke (KrF)
Trine Hvoslef-Eide (V)

Varamedlemmer:

Reidun Aalerud (H)
Oddvar Kolstad (A)
Bjørn Ole Alm (A)
Arve Skutlaberg (KrF)
Marit Hauken (A)

Varamedlemmene Oddvar Kolstad (A) og Arve Skutlaberg (KrF) deltok, etter forfall fra faste medlemmer, i ett eller flere møter.

Kontrollutvalget har i 2011 hatt seks møter og behandlet 31 saker.

Reidun Aalerud deltok på NKRFs landskonferanse for kontrollutvalg i februar. To medlemmer og tre varamedlemmer deltok under Oppstartkonferansen for de nye kontrollutvalgene i Follo den 22. og 23. november i Strømstad.

Kommunelovens hovedregel er at kontrollutvalgets møter skal være lukkede. For å styrke befolkningens innsyn vedtok kontrollutvalget i sitt møte den 1. november for ettertiden å holde sine møter for åpne dører. Møtene skal likevel lukkes når utvalget behandler saker som etter loven er unntatt offentlighet. Vedtaket ble gjort i medhold av en unntaksmulighet i kommuneloven og sendt til kommunestyret som melding. Departementet foreslår i et høringsnotat å speilvende hovedregelen om lukkede møter, slik at møtene som hovedregel skal gå for åpne møter.

Kontrollutvalgets møter kunngjøres på kommunens internettsider og der legges også ut sakspapirer og protokoller til møtene. I kan disse dokumentene etterses på Servicetorget i kommunen og i Ås bibliotek, Forvaltningsrevisjonsrapporter som er behandlet av utvalget publiseres på FIKS' Internettsider.

3. SEKRETÆRORDNING

I Kontrollutvalgsforskriftens § 20 om Sekretariat heter det at Kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalget har tilfredsstillende sekretariatsbistand. Sekretariatsfunksjonen kan verken legges til kommunens administrasjon eller til den som utfører revisjonsoppgaver for kommunen.

Forskriftens krav er ivaretatt ved at det er etablert et interkommunalt samarbeid om sekretariatet. Follo interkommunale kontrollutvalgssekretariat (FIKS) hadde 1. desember 2011 vært i arbeid i seks år. Etter at Nesodden kommune sluttet seg til samarbeidet fra 2011, er samtlige av de syv Follo-kommunene deltakere i FIKS.

Sekretariatet har ansvaret for forberedelse og oppfølging av kontrollutvalgsmøtene. I tillegg har FIKS ansvaret for selskapskontrollen på vegne av deltakerkommunene.

Ås er vertskommune for sekretariatet. Samarbeidet er hjemlet i kommunelovens § 27. Lederne av kontrollutvalgene utgjør styret for FIKS og har ansvaret for driften. Det enkelte kontrollutvalg fastsetter for øvrig sekretariatets arbeidsoppgaver.

Jan T. Løkken har i 2011 vært sekretær for utvalget.

4. BUDSJETT FOR 2012

Kontrollutvalgsforskriften § 18 slår fast at det er kontrollutvalget som skal innstille om budsjett for kontroll og tilsyn i kommunen. Dette omfatter utgifter til revisjonen, FIKS og egne utgifter. Utvalget avga innstilling overfor kommunestyret om budsjettet for revisjonen, sekretariatet og egne utgifter i møtet den 30. august. I budsjettet for revisjonen innstilte utvalget på å øke revisjonens budsjett for å muliggjøre en større satsing på forvaltningsrevisjon. Kommunestyret vedtok seinere budsjettet på dette området som foreslått av kontrollutvalget.

5. UTVALGETS ARBEIDSOPPGAVER I 2011

5.1 Tilsyn med revisjonen

Kontrollutvalget skal i henhold til kontrollutvalgsforskriften § 4 påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning og blant annet påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte, jf. § 6 i forskriften.

Follo distriktsrevisjon (FDR) er kommunens revisor (fra 1. juli 2010) og utfører regnskapsrevisjonen og forvaltningsrevisjonen. FDR er etablert ved avtale om felles revisjonsordning mellom kommunene Enebakk, Frogn, Nesodden, Oppegård, Ski og Ås. Hjemmelen for interkommunal revisjonsordning er i kommunelovens § 78. FDR har ni faglige stillinger: revisjonssjef, seks regnskapsrevisorer og to forvaltningsrevisorer. FDRs inntekter baserer seg i hovedsak på refusjoner fra kommunene. Selskapets budsjett baserer seg på selvkost-prinsippet.

Kontrollutvalget ga i møtet den 6. juni sin støtte et forslag til selskapsavtale for FDR som medfører at FDR omdannes fra et § 27-selskap i medhold av kommuneloven til et selskap som oppfyller vilkårene i lov om interkommunale selskaper. Omdanningen vil blant annet føre til en bedre kontakt med eierkommunene ved innføring av et representantskap som høyeste organ i selskapet. Den nye avtalen vil ikke endre revisorenes faglige uavhengighet. Kontrollutvalget forutsatte at det endelige forslaget til avtale blir forelagt kontrollutvalget som innstiller overfor kommunestyret. Et slikt forslag ble ikke framlagt i 2011.

Kontrollutvalget drøftet den 13. desember, jf. sak 34/11, hvordan påse-ansvaret overfor revisor utøves på de ulike områdene. Utvalget mente revisjonens informasjon gir et tilfredsstillende grunnlag for å utøve påse-ansvaret.

Revisor har deltatt i alle møtene i utvalget og rapportert fortløpende om sitt arbeid. I tillegg framlegger revisjonen blant annet en hel- og en halvårsrapport for utvalget. I tråd med revisjonsforskriftens krav avga oppdragsansvarlig revisor, revisjonssjef Steinar Neby, i brev av 27. november en skriftlig egenvurdering om uavhengighet og kontrollutvalget tok denne til orientering, jf. sak 27/11.

5.2 Regnskapssaker

Som kontrollorgan på vegne av kommunestyret skal kontrollutvalget behandle kommunens regnskaper og sammen med revisjonsberetning og andre tilhørende dokumenter og avgi uttalelse til kommunestyret. Kontrollutvalgets uttalelse til kommunestyret oversendes formannskapet og følger saken videre til behandling i kommunestyret.

Kommunens årsregnskap og årsberetning for 2011 ble behandlet av utvalget den 24. mai, jf. sak 9/11, ble anbefalt godkjent i kontrollutvalgets uttalelse til kommunestyret:

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, revisjonsberetningen fra revisor datert 12. mai 2011 og rådmannens årsmelding.

Kontrollutvalget merker seg at revisjonsberetningen er avgitt med en rekke forbehold: Disse skyldes i hovedsak svakheter ved regnskapsføringen i kommunen. I tillegg er det gjort avsetninger til disposisjonsfond som administrasjonen ikke har hatt fullmakt til. Feilene berører ikke driftsresultatet. Årsberetningens innhold er ikke i samsvar kommunelovens krav. Kontrollutvalget ber om at de påpekte forhold bringes i orden til årsregnskapet og årsberetningen for neste år.

Kontrollutvalget gleder seg over et positivt netto driftsresultat som både skyldes administrasjonens fokus på kostnadskontroll og økte inntekter. Utvalget slutter seg til administrasjonens egne ord om at fokuset på økonomistyring og kostnadskontroll vil fortsette.

Ut over overnevnte har kontrollutvalget ikke merknader til Ås kommunes årsregnskap for 2010.

Kontrollutvalget anbefaler at kommunestyret godkjenner det framlagte regnskapet for Ås kommune for 2010.

Kommunestyret godkjente regnskapet i sitt møte den 22. juni.

Kontrollutvalget er pliktig til å påse at skriftlige påpekninger fra revisor blir fulgt opp, jf. kontrollutvalgsforskriften § 8. Revisjonens brev (revisjonsbrev nr. 1) datert 27. desember 2011 til rådmannen inneholdt en utdyping av forbehold i revisjonsberetningen for 2010 og anbefalinger om å rette opp andre forhold ved årsregnskapet for å styrke kvaliteten på dette. Bestemmelsen om revisors plikt på dette området finnes i Revisjonsforskriften for kommuner § 4. Kontrollutvalget vil behandle revisjonens brev når rådmannens svar foreligger.

5.3. Forvaltningsrevisjon

I henhold til kontrollutvalgsforskriftens § 4 skal kontrollutvalget, på vegne av kommunestyret, stå for et løpende tilsyn med forvaltningen i kommunen. Med forvaltningen menes hele administrasjonen og alle virksomheter i kommunen og alle råd og utvalg med unntak av kommunestyret selv. Utvalget rapporterer direkte til kommunestyret.

Forvaltningsrevisjon spiller en viktig rolle i dette tilsynet og har i hovedsak blitt ivare tatt ved at revisjonen gjennomfører prosjekter som legges fram for kontrollutvalget. Etter innstilling fra kontrollutvalget vedtok kommunestyret i sak 2/09 en plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2009 – 2011. Follo distriktsrevisjon har hatt ansvaret for forvaltningsrevisjonen i kommunen i 2011.

Kontrollutvalget ga i møtet den 1. november sin tilslutning til et forslag om prosjektplan for overordnet analyse for forvaltningsrevisjon for neste valg periode. Analysen vi bli lagt fram for utvalget i løpet av 1. kvartal 2012 og danne grunnlaget for handlingsplanen for forvaltningsrevisjon for de neste fire årene.

Distriktsrevisjonen la fram følgende forvaltningsrevisjonsrapport i 2011:

- **Rapporten om byggesaksbehandlingen i Ås kommune** ble behandlet i utvalgets møte den 1. november. Jf. kontrollutvalgets vedtak om dette temaet som prosjekt for 2011 i sitt møte den 31. august 2010. Rapporten viste blant annet det er etablert rutiner for ensartet behandling av sakene. Det er få klager og få omgjøringer etter klage. Brukerundersøkelser har gitt gode tilbakemeldinger. Revisjonen konkluderte med at behandlingen av byggesaker i kommunen holder høy kvalitet. Revisjonen anbefalte blant annet å etablere rutiner for oversikt over saksbehandlingstider og avvik, sikre korrekt rapportering til Kostra, innføring av ByggSøk og å etablere en presedensoversikt fra hovedutvalget for teknikk og miljø.

Kontrollutvalget oversendte rapporten til kommunestyret med innstilling om at kommunestyret slutter seg til anbefalingene og at rådmannen bes følge opp rapportens anbefalinger og melde tilbake til kontrollutvalget innen seks måneder. Kommunestyret sluttet seg i sak 66/11 til kontrollutvalgets innstilling. I tillegg ble anbefalingene fra revisjon tatt inn i selve vedtaket og kommunestyret vedtok å oversende saken til utvalget for teknikk og miljø forbehandling.

Utvalget for teknikk og miljø behandlet rapporten den 15. desember og beklaget at forvaltningsrevisjonen har fokusert på «prosedyrer og prosesser», og i mindre grad på hvorvidt det faktisk er likebehandling.

Rådmannens oppfølging av anbefalinger i tidligere forvaltningsrevisjonsrapporter

I henhold til Kontrollutvalgsforskriften § 12 skal kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon blir fulgt opp og gi rapport om dette til kommunestyret. En oppfølging er viktig for bl.a. å lære av de forhold som rapportene peker på.

Rapporten om **kommunens bruk av konsulenter** ble behandlet i kommunestyret 26. november 2008 og det ble vedtatt å be rådmannen følge opp revisjonens anbefalinger og melde tilbake til kontrollutvalget om resultatene innen 1. mars 2009.

Kommunestyret vedtok i sak 34/10, jf kontrollutvalgets innstilling, å be rådmannen om en ny tilbakemelding om oppfølgingen av rapporten. Kontrollutvalget behandlet rådmannens tilbakemelding i sitt møte den 18. januar og vedtok å oversende saken til kommunestyret med innstilling å ta rådmannens oppfølging til orientering. Kommunestyret sluttet seg 9. mars til kontrollutvalgets innstilling.

5.4 Oppgaver ved selskapskontroll

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper med mer (jf. Kontrollutvalgsforskriften § 13). Dette innebærer en kontroll rettet mot selskapene i form av eierskapskontroll og/eller forvaltningsrevisjon. Selskapskontrollen omfatter interkommunal selskaper og heleide kommunale aksjeselskaper. Ås kommune har eierinteresser i til sammen syv selskaper hvor det kan drives selskapskontroll: Follo Legevakt IKS, Follo Ren IKS, Follo krisesenter IKS og Follo Incestsenter IKS og Nordre Follo Renseanlegg IKS, Søndre Follo Brannvesen IKS og Søndre Follo Renseanlegg IKS.

Kontrollutvalget vedtok i sak 26/08 en "Plan for selskapskontroll 2009 – 2012" og vedtaket ble tiltrådt av kommunestyret i sak 61/08. Kontrollutvalget ble gitt fullmakt til å foreta endringer i planen innenfor perioden.

Temaet for kontrollen i 2011 var en generell kontroll av fire selskaper som til sammen dekker alle deltakerkommunene. Blant kontrollerte selskapene har Ås kommune eierinteresser i Krisesenteret i Follo IKS.

Rapportene viser at de kontrollerte selskapene i det store og hele følger gjeldende virksomhetslov på de områdene som ble undersøkt. I rapporten for Krisesenteret IKS ble det anbefalt at selskapet bør gjennomgå behovet for en videreutvikling av sitt planverk, det bør tegnes styreforsikring og styremedlemmene bør la seg registrere i styrevervregisteret. Styret bør gjennomføre en årlig evaluering av sitt arbeid. Kontrollutvalget behandlet rapporten i sitt møte den 1. november. Rapporten ble vedtatt oversendt kommunestyret med innstilling om at kommunestyret slutter seg til rapportenes anbefalinger og kommunestyret ber kommunens representanter i de aktuelle selskapene følge opp disse anbefalingene. I tillegg innstilte kommunestyret om at rådmannen bes forsere arbeidet med eiermelding. Kommunestyret tiltrådte kontrollutvalgets innstilling i sitt møte den 23. november. I vedtaket ble også rapportens anbefalinger referert.

5.5 Andre kontrollopgaver

Kontrollutvalget skal gjennomføre et løpende tilsyn med forvaltningen, jf. kontrollutvalgsforskriftens § 4. Disse undersøkelsene kan gjøres på ulike måter: oppdrag til revisjonen, møte med ledere og ansatte i kommunen etc.

Kontrollutvalget har fulgt med i utviklingen i kommunens økonomi, bl.a. gjennom tertialrapportene, og holdt seg løpende orientert om utviklingen i skatteinngangen og SFE-midlene (midler etter salget av Søndre Follo energiverk).

- En skriftlig redegjørelse fra rådmannen om kommunens internkontrollordning ble drøftet i kontrollutvalgets møte den 18. januar. Administrasjonen var til stede i møtet og svarte på spørsmål. Utvalget tok redegjørelsen til orientering.

- I januar-møtet orienterte konstituert rådmann om sentrale utfordringer for kommunen i årene framover.
- I møtet den 8. mars redegjorde styreleder og daglig leder for Felles innkjøpskontor for sin bistand til deltakerkommunenes (Ås, Vestby, Frogn og Nesodden) innkjøpsarbeid.
- Lederen av utvalget ga en orientering om kontrollutvalgets ansvarsområder og virksomhet til det nye kommunestyret i møtet den 23. november 2011.

Ås, den 7. februar 2012

Håkon L. Henriksen
leder

Einride Berg
nestleder

Tone Holm Dagsvold
medlem

Olav Aardalsbakke
medlem

Trine Hvoslef-Eide
medlem

Jan T. Løkken
sekretær

KU-sak 3/12
VALG AV FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT 2012

Saksbehandler: Jan T. Løkken	Arkivnr: 219	Saknr.: 12/273
Utvalg	Sak nr.	Møtedato
Kontrollutvalget	3/12	07.02.2012

Sekretariatets innstilling:

1. Kontrollutvalget velger som tema for forvaltningsrevisjon i 2012. Kontrollutvalget vektlegger en belysning av følgende problemstillinger:

.....

.....

Revisjonen bes legge fram et forslag til prosjektplan for denne revisjonen

2. Revisjonen bes gi en skriftlig redegjørelse for konsekvensene for Frogn av økningen av budsjettet for forvaltningsrevisjon i 2012.

Avgjørelsesmyndighet:

Kontrollutvalget

Vedlegg som følger saken trykt:

Kopi av utv. sak 28/11

Notat fra FIKS av 26.11.12 – mulige forvaltningsrevisjonsprosjekter

SAKSUTREDNING:

Kontrollutvalget drøftet i sitt forrige møte, jf. sak 28/11, mulige temaer for forvaltningsrevisjon i 2012. Utvalget vedtok å behandle valget av prosjekter videre på sitt neste møte.

Utdrag fra protokollen, sak 28/11.

"Utvalget drøftet flere temaer som kan være aktuelle: Voksenopplæringen, økonomi, samhandlingsreformen, anskaffelser, skole; spesial undervisning, ressursbruk i skolen, flyktningsmottak, VAR-kompetanse, veivedlikehold, vedlikehold kommunale bygg, arkivrutiner, service overfor publikum, ulike sider ved IT-arbeidet, egenbetalingen i helse og sosial, rekruttering, prosjektstyring store anlegg m.v. Det var enighet om at det er behov for å videreføre diskusjonen på det neste møtet. En bør også se om forslag i andre utvalg kan være interessante for Ås."

/

I samråd med utvalgets leder har vi utarbeidet vedlagte notat med mål og problemstillinger for to mulige prosjekter:

1. Arkiv- og dokumentbehandling
2. Informasjonssikkerhet og IT-drift.

Handlingsplanen for forvaltningsrevisjon utløp i 2011. Ny handlingsplan vil trolig bli vedtatt av kommunestyret i høst, jf. lovens krav. Utvalget må ta stilling til om det vil legge valget av forvaltningsrevisjon fram for kommunestyret eller gi oppdraget direkte til revisor.

I kontrollutvalgets budsjettforslag for 2012 ble det foreslått å øke omfanget av forvaltningsrevisjon. Kommunestyret vedtok seinere utvalgets forslag. Hos revisjonen har vi fått opplyst at den nå er i ferd med å ansette en forvaltningsrevisor til. Utvalget bør be revisjonen redegjøre for hvilken økning Ås etter dette vil få i omfanget av slik revisjon.

KU-sak 28/11
FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKTER 2012

KOPI

Saksbehandler: Jan T. Løkken	Arkivnr: 219	Saknr.: 11/4007
Utvalg	Sak nr.	Møtedato
Kontrollutvalget	28/11	13.12.2011

Sekretariatets innstilling:

Kontrollutvalget velger som tema for forvaltningsrevisjon i 2011.
Kontrollutvalget vektlegger en belysning av følgende problemstillinger:

.....
.....
.....
.....

Revisjonen bes legge fram et forslag til prosjektplan for denne revisjonen.

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Kontrollutvalget
Kommunestyret

Vedlegg som følger saken trykt:

Handlingsplanen for forvaltningsrevisjon 2009 - 2011

SAKSUTREDNING:

Det følger av vedtektene for Follo distriktsrevisjon (FDR) at ett årlig forvaltningsrevisjons- prosjekt for hver deltakerkommune, som også er lovens minimumskrav, er inkludert i revisjonens budsjettet. Ytterligere prosjekt må kommunene bekoste særskilt. I revisjonens budsjettforslag for 2012 er det foreslått å øke omfanget av forvaltningsrevisjon i kommunene. Kontrollutvalget sluttet seg til dette forslaget, jf. sak 20/11. Sekretariatet antar dette kan gi rom for to prosjekter i Ås i 2012, men dette er usikkert.

Kommunestyret vedtok 28. januar 2009, jf. sak 02/09, kontrollutvalget forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2009 – 2011. Kommunestyret ga samtidig kontrollutvalget fullmakt til å gjøre endringer i planen.

Handlingsplanen for forvaltningsrevisjon i Ås kommune løper fra 2009 – 2011. I sak 23/11 vedtok utvalget å be Follo distriktsrevisjon sette å utarbeide en overordnet analyse innen 1. kvartal 2012. Utvalgets behandling av denne analysen skal munne ut i en ny handlingsplan som ventelig bør vedtas av kommunestyret like før eller etter sommerferien.

Dersom utvalget skal få gjennomført et prosjekt i 2012, antar vi det vil være for seint å vente på at den nye planen blir vedtatt. Prosjektet for 2011 vil da ikke være hjemlet i en vedtatt plan fra kommunestyret og vi foreslår at vaglet av prosjekt forelegges kommunestyret til godkjenning.

I inneværende plan for forvaltningsrevisjon ble Ås kommunes risiko oppsummert til å være størst på følgende områder:

Byggesaksbehandling

Ås har lang saksbehandlingstid på reguleringsplaner og kartforretning og relativt høye gebyrer på området i forhold til sammenlignbare kommuner. Det er økt fokus i media på at gebyrene ikke skal overstige selvkost.

Vedlikehold av kommunale bygg

Store vedlikeholdsetterlep medfører at verdien av kommunale bygg forringes, og kommunens "formue" sakte, men sikkert reduseres.

Rutiner for tilgang og autorisasjon i IKT-systemer

Det finnes i dag rutiner for tilgangs- og adgangskontroll. Men revisjonen erfarer at disse ikke alltid blir fulgt når ansatte slutter eller endrer stilling i kommunen.

Pleie- og omsorgstjenester

KOSTRA-tall viser at Ås kommune har større kostnader til institusjon enn andre sammenlignbare kommuner. Kostnadene har også steget mye fra 2006 til 2007 i forhold til tidligere år. Årsaken er ukjent.

Barnevern

Oppfølgingen av bekymringsmeldinger fra barnehager og andre samt oppfølging av fosterhjem er oppgaver som er tillagt barnevernet. Prosjekter i andre kommuner har vist svakheter på disse områdene.

Administrasjon

Ås kommune har vesentlig høyere netto driftsutgifter til administrasjon og styring per innbygger enn for resten av landet og kr 654 høyere enn gjennomsnittet for Akershus.

Barnehager

Andelen barn 1-5 år med barnehageplass er høy i Ås sammenlignet med gjennomsnittet i Akershus og resten av landet. Fra høsten 2009 vil sannsynligvis en lovfestet, individuell rett til barnehageplass tre i kraft. Til tross for bygging av flere

barnehager i kommunen de siste årene, er mangelen på barnehageplasser fortsatt en utfordring og det har vist seg vanskelig å planlegge utbyggingen av plasser i forhold til endringer i søkningen. Det er trolig mangel på gode planleggingsverktøy i dette arbeidet. En annen viktig utfordring er behovet for å få flere ansatte med pedagogisk utdanning.

KOPI

På grunnlag av planen er følgende prosjekter gjennomført:

- 2011: Byggesaksbehandlingen i kommunen
- 2010: Økonomistyringen i kommunen.
- 2009: Barnevernets rammevilkår

Tidligere rapporter:

- 2008: Kommunens bruk av konsulenter
- 2007: Selvkost innen VAR-området
- 2006: Anskaffelser i Ås kommune

Til utvalgets orientering har de andre utvalgene i Follo hatt følgende prosjekter de to siste årene:

2010:

- Offentlige anskaffelser (Oppegård, Enebakk, Frogn, Nesodden og Ski)
- Vann og avløp (Ski)
- Prosjektstyring (Enebakk) (tilleggsfinansiering).
- Anskaffelser (Vestby - konkurranseutsatt):
- Kvaliteten i sykehjemstilbudet (Vestby – konkurranseutsatt)
- Barneverntjenesten – tiltak i hjemmet

2011:

- Frogn: Anskaffelser
- Enebakk: dokumentbehandling og arkiv
- Oppegård: Byggesaksbehandlingen i kommunen
- Ski: Skole
- Nesodden: Informasjonssikkerhet og IT-drift
- Vestby: 2 prosjekter: byggesaksbehandlingen og hjelp til rusmiddelmissbrukere (NAV)

Styret for FIKS, som utgjøres av kontrollutvalgslederne, har vedtatt å se på mulighetene for en bedre samordning av forvaltningsrevisjonsprosjektene innen samarbeidet.

Vi foreslår at endelig vedtak om valg av prosjekt søkes gjort på det første møtet i 2012. Sekretariatet kan være behjelpelig med å lage mer detaljerte mål og problemstillinger for temaer som utvalget ønsker å vurdere nærmere før endelig valg av tema.

NOTAT

FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKTER 2012

1. Informasjonssikkerhet og IT-drift (jf. rapport Nesodden 2012)

Formål

Formålet med prosjektet er å kartlegge og vurdere kommunens sentrale IT-funksjoner med fokus på sikkerhet, ytelse og standard.

Problemstillinger

Informasjonssikkerhet

1. Har kommunen tilfredsstillende rutiner og retningslinjer for å sikre informasjonens konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet?
2. Tilfredsstiller kommunen sikkerhetsbestemmelsene i personopplysningsforskriften?

IT-drift

- 1 Er det etablert overordnede mål, retningslinjer og rutiner for IT i kommunen?
- 2 Følges God IT-skikk?
- 3 Er det tilfredsstillende arbeidsdeling vedrørende IT?
- 4 Har kommunen rutiner for å gjenoppta normal drift etter en driftsstans?
- 5 Har kommunen rutiner for endringshåndtering innen IT som sikrer autorisering, testing og dokumentasjon?

2. Dokumentbehandling og arkiv (jf. rapport Enebakk 2012)

Formål

Prosjektet har som formål å undersøke om Enebakk kommune følger sentrale lovbestemmelser, forskrifter og internt regelverk som gjelder for dokumentbehandling og arkivtjeneste i kommunen.

Problemstillinger:

1. Har Enebakk kommune etablert rutiner for dokumentbehandling og arkivering som tilfredsstiller krav i lov og forskrift?
2. Er rutiner og krav til dokumentbehandling og arkivering gjort kjent? Har brukerne i kommunen god nok kunnskap om arkivrutinene og kommunens dokumentbehandlingssystem?
3. I hvilken grad etterleves internt og eksternt regelverk for dokumentbehandling og arkivering, herunder: Blir dokumenter avsluttet i dokumentbehandlingssystemet? I hvilken grad foretas saksbehandling uten å benytte dokumentbehandlingssystemet? Blir eposter arkivert? Sendes avsluttede saker til arkiv?

KU-sak 4/12
REVISJONENS RAPPORT PR. 31.10.11

Saksbehandler: Jan T. Løkken	Arkivnr: 219	Saknr.: 12/274
Utvalg	Sak nr.	Møtedato
Kontrollutvalget	4/12	07.02.2012

Sekretariatets innstilling:

Kontrollutvalget tar revisjonsrapporten pr. 31.10.2011 til orientering.

Avgjørelsesmyndighet:

Kontrollutvalget

Vedlegg som følger saken trykt:

FDRs revisjonsrapport per 31.10.11 for Frogn kommune

SAKSUTREDNING:

Revisjonsåret går fra 1.5 til 30.4 året etter. Revisjonen legger fram to rapporter, en for hele revisjonsåret og en halvårsrapport pr. 31.10 (perioden 1.5.11 – 31.10.11). Halvårsrapporten, datert 11.1.2012, følger vedlagt.

Rapporten beskriver de fokusområder som det arbeides med (4.1). Av rapporten framgår det at revisjonen så langt i revisjonsåret har benyttet 269 timer til regnskapsrevisjon, og 38,5 timer til attestasjonsoppgaver. Til sammen ca 321 timer. Totalt timebudsjett for revisjonsåret er 1200 timer.

FIKS antar at mesteparten av timeforbruket vil påløpe i forbindelse med revisjonen av kommunens årsregnskap.

I henhold til vedtektene har kontrollutvalget rett til å få utført en forvaltningsrevisjon pr. år. I perioden har 63 timer medgått til dette arbeidet, jf. prosjektet byggesaksbehandlingen.

Halvårsrapporten bør for framtid foreligge til kontrollutvalgets desember-møte.

Til kontrollutvalget i Ås kommune

REVISJONENS RAPPORT TIL KONTROLLUTVALGET I ÅS KOMMUNE PR. 31.10.2011

1. BESTEMMELSER OM RAPPORTERING

I henhold til forskrift om kontrollutvalg § 6 skal kontrollutvalget påse at kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, herunder holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at det foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalgets instruks.

I henhold til forskrift om kontrollutvalg § 9 skal kontrollutvalget påse at kommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon i samsvar med forskriftens kapittel 5.

Frist for å skrive revisjonsberetning er i forskriftene satt til 15.04. Forskriftene inneholder bestemmelse om at revisjonen skal uttale seg om årsberetningen for kommunene. Kommunene har frist til 31.03. med å ha årsberetningen ferdig, og revisjon av kommuneregnskapene kan derfor ikke avsluttes før i slutten av april. Ut fra dette har vi definert revisjonsåret til perioden 01.05. i revisjonsåret til 30.04. året etter.

Det rapporteres til kontrollutvalget to ganger i løpet av revisjonsåret, pr. 31.10. og ved avslutning av revisjonsåret 30.04.

Denne rapporten omfatter perioden 01.05.11 – 31.10.11

2. TIDSPANLEGGING 2011/2012

Revisjonens ressurser er fordelt på selskapets ulike oppdrag og oppgaver.

Regnskapsrevisjon:

For Ås kommune er det for 2011/2012 budsjettert med i alt 1200 timer til følgende regnskapsrevisjonsoppgaver:

• revisjon av kommuneregnskapet	930
• revisjon av pasientregnskaper	20
• kontroll av regnskapet til overformynderiet	20
• møteforberedelse og møtedeltakelse i kontrollutvalget.	50

Særattestasjoner utføres etter pålegg fra overordnet myndighet, og er budsjettert med 180 timer. Dette omfatter også kontroll av grunnlaget for korrekt merverdiavgiftskompensasjon.

Forvaltningsrevisjon:

I tillegg kommer timer som brukes til forvaltningsrevisjon. Ferdige prosjekter fremlegges for kontrollutvalget og oversendes deretter kommunestyret

4. GJENNOMFØRT REVISJON I PERIODEN 01.05. – 31.10.11

Vi vil gå nærmere inn på de ulike revisjonsoppgavene nedenfor.

4.1. Regnskapsrevisjon

Budsjett 2011/2012	930 timer
Medgått 01.05 - 31.10	269 timer

Regnskapsrevisjon omfatter kartlegging og vurdering av intern kontroll, systemtester, analyser, detaljtesting og årsoppgjørrevisjon.

Regnskapsrevisjonsoppgavene er inndelt i områdene lønn, innkjøp, driftsmidler/ investeringsregnskapet, salg, overføringer, likvid og finans. Alle revisjonshandlinger er dokumentert i revisjonsverktøyet Descartes, som er utviklet av Den norske Revisorforening.

I tillegg kommer pålagte attestasjoner og rådgiving i regnskapstekniske spørsmål og tolking av regelverk.

Planlegging

Hvert år må vi som revisorer oppdatere vår forståelse av virksomheten og identifisere risikoområder, for best mulig å kunne sette inn ressurser på områder hvor det vurderes å være høy risiko og større sannsynlighet for feil i årsregnskapet. I denne kartleggingen inngår blant annet en vurdering av kontrollmiljø, IT-miljø, kontrollrutiner og rapporteringssystemer.

Kommunikasjon:

Vi er opptatt av å ha en god og konstruktiv dialog med rådmannen og ordføreren, som har det administrative og politiske ansvaret, og derfor er vi også lydhøre for ønsker, synspunkter og forventninger som de måtte ha i forhold til regnskapsavslutningen og revisjonen, herunder også forvaltningsrevisjon.

Vi har en løpende dialog og oppfølging med regnskapsavdelingen gjennom året og i forbindelse med årsoppgjørrevisjonen.

Vi har en tett oppfølging i forhold til kommunestyret og kommunens sakspapirer. En proaktiv holdning til både kontrollutvalg og kommunestyret har vi oppfattet som ønskelig og hensiktsmessig i forhold til både Ås kommunes politikere og innbyggere for å møte forventninger, og for å kunne levere revisjon av god kvalitet.

Engasjementsbrev:

I forbindelse med revisjonen av Ås kommune vil vi oversende et engasjementsbrev til kommunen. I brevet klargjøres oppgaver og ansvar nærmere mellom kommunen og revisjonen, herunder kommunens ansvar, revisjonens oppgaver, plikter og utførelsen av revisjonen.

Engasjementsbrevet sendes til ordføreren og rådmannen, med kopi til kontrollutvalget.

Merverdiavgiftsproblemstillinger

Det er gjennomført flere møter med administrasjonen hvor aktuelle problemstillinger vedr. merverdiavgiftskompensasjon, spesielt rettet mot kulturhus og ny idrettshall, er drøftet.

Øvrige fokusområder:

På bakgrunn av øvrige identifiserte risikoområder vil vi ha fokus på følgende (listen er ikke uttømmende):

- Kontroll av at avsetninger til og bruk av avsetninger er i tråd med kommunestyrets vedtak.
- Avstemming og oppfølging av sykepengerefusjoner.
- Kontroll av at de finansielle disposisjoner er i samsvar med finansforvaltningsreglementet.
- Kontroll av kommunelovens bestemmelser om minimumsavdrag blir fulgt.
- VAR-området og selvkostbestemmelsene.
- Periodisering av rammetilskuddet
- Innvilgede spillemidler og rapportering av sluttregnskap
- Vurdering av risikoen for at det kan foreligge misligheter
- Tilskuddsordningen for ressurskrevende tjenester
- Fullstendighet av inntekter.
- Risiko for at utgifter til vedlikehold blir finansiert over investeringsbudsjettet.

I tillegg kommer pålagte attestasjoner og veiledning i regnskapstekniske spørsmål og tolking av regelverk.

4.2. Forvaltningsrevisjon

Pågående prosjekter

Pr 31.10.11 pågikk følgende prosjekt(er) for Ås kommune.

- Byggesaksbehandling i Ås kommune.

I perioden var det påløpt omkring 63 timer på dette prosjektet og KU-møter.

4.3. Kontrollutvalget

Budsjett 2011/2012	50 timer
Medgått 01.05.10 - 31.10.11	12 timer

For 2011/12 er det budsjettet med 50 timer til møtevirksomhet i KU for regnskapsrevisjonsteamet.

Medgått tid omfatter møteforberedelse og møtedeltakelse for revisjonssjefen og regnskapsrevisor. Møteforberedelser og deltagelse fra forvaltningsrevisorene er ikke inkludert i ovennevnte antall.

Antall timer avhenger av hvor stor aktivitet det er i utvalget og hvilke saker som settes på utvalgets aktivitetsoversikt.

5. ANDRE OPPGAVER

Attestasjonsoppgaver

Revisjonen har omfattende attestasjonsoppgaver som er pålagt av statlige myndigheter. Den mest arbeidskrevende er kontroll av merverdiavgiftskompensasjonsordningen i kommunene og de øvrige kommunale selskaper samt kirkeregnskapet. I tillegg kommer kontroll av spillemiddelregnskaper, tilskudd til ressurskrevende brukere samt andre tilskudd og rapporteringer. Tidsforbruket registreres som regnskapsrevisjon, men er ikke definert som revisjonsoppgaver da den ligger under egen revisjonsstandard for avtalte kontrollhandlinger.

I perioden har vi avgitt revisjonsuttalelser til følgende attestasjonsoppdrag, hvor det er medgått totalt 38,5 timer:

- Revisjonsuttalelse vedrørende Bjørnebekk asylmottak. Dette er en attestasjon som skal gjennomføres hver måned.
- Bekreftelse av korrekt grunnlag knyttet til merverdiavgiftskompensasjon gjøres løpende gjennom hele året, med seks separate innsendelser via Altinn.
- Revisjonsuttalelse på spillemiddelregnskapet Ballbinge Solberg.

Overformynderiet

Overformynderiet revideres vanligvis i april og mai. Fristen for revisjon av overformynderiregnskapene er 15. mai. Regnskapene til overformynderiet sendes Fylkesmannen til endelig godkjenning.

Timene som er brukt til revisjon av overformynderiregnskapene i Ås kommune er i år registrert under regnskapsrevisjon av Follo overformynderi.

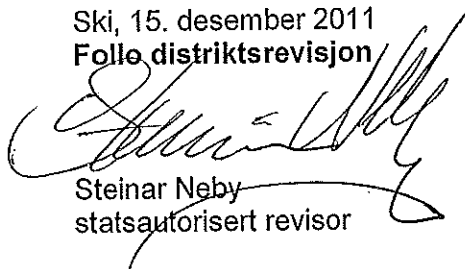
6. KONKLUSJON

Total oversikt over budsjettert og medgått tid til revisjon av Ås kommune for perioden 01.05.11 – 31.10.11:

	Timeforbruk	Budsjett 2011/12
Regnskapsrevisjon	269,0	930,0
Attestasjoner	38,5	180,0
Overformynderi	0,0*	20,0
Kontrollutvalg	12,0	50,0
Beboerregnskap	1,5	20,0
Sum	321,0	1 200,0

*Tid medgått til revisjon av overformynderiet inngår i Follo overformynderi.

Ski, 15. desember 2011
Follo distriktsrevisjon

Steinar Neby
statsautorisert revisor

Pavel Makarov /s/
revisor

KU-sak 5/12
OVERORDNET REVISJONSSTRATEGI 2011

Saksbehandler: Jan T. Løkken	Arkivnr: 219	Saknr.: 12/275
Utvalg	Sak nr.	Møtedato
Kontrollutvalget	5/12	07.02.2012

Sekretariatets innstilling:

Revisjonens overordnede strategiplan for revisjonsåret 2011 tas til orientering.

Avgjørelsesmyndighet:

Kontrollutvalget

Vedlegg som følger saken trykt:

FDRs notat med overordnet revisjonsstrategi 2011 datert 14.12.11

SAKSUTREDNING:

Kontrollutvalgsforskriften § 6 Regnskapsrevisjon bestemmer:

Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens årsregnskap og kommunale eller fylkeskommunale foretaks årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, herunder holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at dette foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalgets instruksjer, eller avtaler med revisor.

Kontrollutvalgets behandling av revisjonsplanen for regnskapsrevisjon, er en av flere saker som til sammen ivaretar kontrollutvalgets påse-ansvar, jf utv. sak 26/11.

Strategien for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll er forankret i egne planer, vedtatt av kommunestyret etter innstilling fra kontrollutvalget.

Vedlagt følger et notat fra FDR med revisjonsplan for 2011. Planen følger revisjonsåret som går fra 01.05 2011 til 30.04 2012. Under Kap. 5, s. 6, er tatt inn revisjonens fokusområder.

For ettertiden bør det være et mål at kontrollutvalget forelegges denne planen på det første møtet i 2. halvår.

Arbeidet gjennomført 2012
W

FOLLO DISTRIKTSREVISJON	Klientnr.: 600	Arkiv:
Oppdrag: Ås kommune	Utarbeidet dato/sign.: 25.11.11/ PM	År: 2011
Enhet:	Gjennomgått dato/sign.: 14.12.11/STN	Side: 1 av 8
Sak: Revisjonsstrategi for regnskapsrevisjon		

OVERORDNET REVISJONSSTRATEGI 2011

1. Revisjonens formål og omfang

Hovedoppgaven ved regnskapsrevisjon av Ås kommune 2011 er revisjon av kommunens årsregnskap.

I ISA 200 - Overordnede mål for den uavhengige revisor og gjennomføring av en revisjon i samsvar med revisjonsstandardene, er revisjonens overordnede mål definert i standardens pkt. 11:

“Ved revisjon av et regnskap er revisors overordnede mål:

- a) å oppnå betryggende sikkerhet for at regnskapet totalt sett ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og dermed gjøre det mulig for revisor å gi uttrykk for en mening om hvorvidt regnskapet i det alt vesentlige er utarbeidet i samsvar med gjeldende rammeverk for finansiell rapportering; og*
- b) rapportere om regnskapet og å kommunisere slik det kreves i ISA-ene, i samsvar med revisors funn.”*

Hovedreferanse for revisjonsstrategien er ISA 300 Planlegging av revisjon av et regnskap, særlig pkt. 7 og 8.

Av ISA 300 fremgår at revisor må planlegge revisjonen slik at revisjonsoppdraget blir utført på en måleffektiv måte.

For øvrig henvises også til andre revisjonsstandarder som planleggingen omfattes av:
ISA 250 - Vurdering av lover og forskrifter ved revisjon av regnskaper
ISA 320 – Vesentlighet ved planlegging og gjennomføring av en revisjon
ISA 330 – Revisors håndtering av anslåtte risikoer.
ISA 520 - Analytiske kontrollhandlinger

2. Vurdering av karakteristiske trekk ved oppdraget

2.1. Kommunens mål og strategier

Kommunens formål er å drive kommunal tjenesteproduksjon overfor kommunens innbyggere.

Ås kommune benytter Balansert Målstyring (BMS) som ramme for styring og rapportering. Målsettingen med BMS er å sikre at organisasjonen fokuserer og måler resultater på viktige områder. Kommunen har valgt følgende fire fokusområder for utvikling av kommunen:

FOLLO DISTRIKTSREVISJON	Klientnr.: 600	Arkiv:
Oppdrag: Ås kommune	Utarbeidet dato/sign.: 25.11.11/ PM	År: 2011
Enhet:	Gjennomgått dato/sign.: 14.12.11/STN	Side: 2 av 8
Sak: Revisjonsstrategi for regnskapsrevisjon		

- Samfunn.
- Brukere.
- Medarbeidere.
- Økonomi.

2.2. Administrativ organisering

Rådmannen (administrasjonssjefen) forestår den daglige driften av kommunen. Administrasjonssjefen har fra 2004 fått et lovfestet ansvar for internkontrollen. Administrasjonssjefen skal også påse at alle saker som legges fram for folkevalgte organer er tilstrekkelig utredet og at vedtak blir iverksatt.

Ås kommune er organisert etter en etatsmodell med tre ansvarsnivåer: rådmann, etatssjef og enhetsleder.

Etatene (tjenesteområdene) har ansvaret for sine spesifikke drifts- og forvaltningsoppgaver, mens de sentrale stabs- og støttefunksjonene ivaretar viktige interne støttetjenester (plan og utvikling, organisasjon og personal, service og kommunikasjon og økonomi).

Årsregnskapet omfatter kommunens virksomhet. Dette inkluderer også følgende virksomheter som er organisert etter Kommunelovens §27 hvor Ås kommune er vertskommune:

- FIKS – Follo interkommunale kontrollutvalgssekretariat
- Follo overformynderi
- Landbrukskontoret i Follo
- PURA

Ås kommune er deltaker i flere interkommunale virksomheter/selskaper i Follo. Disse utarbeider egne regnskaper.

2.3 Interkommunalt samarbeid

Ås kommune samarbeider med nærliggende kommuner på en rekke områder. De fleste interkommunale ordningene er etablert i Follo.

Ås deltar i følgende samarbeid og selskaper:

- Follorådet (§27-samarbeid)
- Follo interkommunale kontrollutvalgssekretariat (FIKS)
- Follo distriktsrevisjon (§27-selskap) – fra 01.07.2010
- Kemneren i Follo (§27-samarbeid)
- Follo Futura AS
- Follo barnevernvakt (§27-samarbeid)
- Follo Ren IKS
- Krisesenteret i Follo IKS

FOLLO DISTRIKTSREVISJON	Klientnr.: 600	Arkiv:
Oppdrag: Ås kommune	Utarbeidet dato/sign.: 25.11.11/ PM	År: 2011
Enhet:	Gjennomgått dato/sign.: 14.12.11/STN	Side: 3 av 8
Sak: Revisjonsstrategi for regnskapsrevisjon		

- Incestsenteret i Follo IKS
- Søndre Follo Brannvesen IKS
- Søndre Follo Renseanlegg IKS
- Nordre Follo Renseanlegg IKS

2.4 Økonomisk rapportering

Kommuneregnskapet føres etter særskilte regnskapsprinsipper:

- Forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner
 - God kommunal regnskapskikk (GKRS)
 - De kommunale regnskapsstandardene (KRS).
- Årsbudsjettet for 2011 er vedtatt på netto driftsrammer.
 - Investeringsbudsjettet for 2011 er vedtatt pr. prosjekt.
 - Administrasjonen rapporterer tertialsvis til kommunestyret.
 - Fristen for avleggelse av årsregnskapet er 15.02.2012.
 - Revisjonsberetningen skal avlegges innen 15.04.2012.
 - Årsregnskap med årsberetning og revisjonsberetning skal behandles i kommunestyret innen 30.06.2012.

2.5 Bransjemessige forhold

Stabil virksomhet.

- Ingen kjente nye aktiviteter i 2011.

2.6 Lover og regler

- Kommunen er omfattet av et særdeles komplekst regelverk for alle forvaltningsområdene. Det aller meste av aktiviteten er lov- og forskriftsregulert.
- Kommunen er sterkt påvirket av endringer i lovverk, samt statlige pålegg, bestemmelser og prioriteringer.
- Rammebetingelsene for 2011 er ikke vesentlig endret fra 2010 med hensyn til nye oppgaver fra statens side. Ingen vesentlige endringer som vil påvirke risikovurderingen.

2.7 Økonomiske resultater

Regnskap 2010:

Drift: Regnskapet for 2010 viste et netto driftsresultat (overskudd) på 22,4 mill kroner kr eller ca 2,4 % av driftsinntektene.

Økonomistyring hadde et høyt fokus i 2010. På bakgrunn av merforbruket i 2009 ble det lagt frem en egen sak med tiltak for å styrke økonomistyringen. Kombinasjon av kostnadskontroll og økte inntekter har medført et overskudd. Generelt disposisjonsfond er dermed styrket og

FOLLO DISTRIKTSREVISJON	Klientnr.: 600	Arkiv:
Oppdrag: Ås kommune	Utarbeidet dato/sign.: 25.11.11/ PM	År: 2011
Enhet:	Gjennomgått dato/sign.: 14.12.11/STN 	Side: 4 av 8
Sak: Revisjonsstrategi for regnskapsrevisjon		

utgjør 17,3 mill kr.

Kontrollutvalget har bestilt et forvaltningsrevisjonsprosjekt vedr. byggesaksbehandling i kommunen. Rapporten ble ferdigstilt i september 2011.

Lånegjeld: Kommunens samlede lånegjeld utgjorde kr. 1 040 mill. pr. 31.12.10. Kommunen har høy lånegjeld, men samtidig kr. 170 mill. på fond (egenkapital) ifm. salg av e-verket.

Egenkapital og fond: Kommunens samlede fondsmidler utgjorde kr. 238,4 mill. pr. 31.12.10. Herav utgjorde bundne fond kr 49,7 mill.

Budsjett 2011:

Drift: For å sikre kommunens økonomiske handlefrihet bør netto driftsresultat være på + 3 %. I 2011 er det budsjettert med et netto driftsresultat på 8,3 mill. kr.

Driftsbudsjettet for 2011 har en ramme på kr. 889 mill. (sum driftsinntekter). Kommunestyret har vedtatt budsjettet på netto driftsrammer.

Kommunens økonomi er følsom i forhold til endringer i rente- og avdragsnivå. Det er lagt opp til å betale tilnærmet minsteavdrag i budsjettet for 2011, som følge av et meget stramt driftsbudsjett de nærmeste årene.

Investeringer: Kommunen har de siste årene utført store investeringsoppgaver som i hovedsak er lånefinansiert. Dette vil medføre en vesentlig økning i rente- og avdragsbelastningen.

Investeringsbudsjettet for 2011 er på kr 105,6 mill. (kr. 151,5 mill. i 2009 og kr 91,8 mill i 2010). De største prosjektene er investeringer innen områdene vann- og avløpsnett (8 mill.), bokollektiv (10 mill), kulturhus, brannsikring (17,9 mill.), Nordbytn ungdomsskole (9,7 mill.), ny treningshall (12,7 mill) og boliger for vanskeligstilte (42,6 mill.).

3. Tidspunkt for gjennomføring av revisjonen og type kommunikasjon

Revisjonsåret går fra 01.05 til 30.04 påfølgende år. Ifølge nedenstående tabell fordeles arbeidet tidsmessig i løpet av året slik (hovedtemaer i hovedtidsepoker):

FOLLO DISTRIKTSREVISJON	Klientnr.: 600	Arkiv:
Oppdrag: Ås kommune	Utarbeidet dato/sign.: 25.11.11/ PM	År: 2011
Enhet:	Gjennomgått dato/sign.: 14.12.11/STN	Side: 5 av 8
Sak: Revisjonsstrategi for regnskapsrevisjon		

	REGNSKAPSREVISJON 2011 – OPPGAVER												
	MAI	JUNI	JULI	AUG	SEP	OKT	NOV	DES	JAN	FEB	MAR	APR	
1. Planlegging, oppstart nytt år													
2. Identifisering av risiko													
3. Kartlegging og testing av rutiner													
4. Analyser, detaljtesting													
5. Årsoppgjørrevisjon													
6. Attestasjoner													
7. Overformynderiet													

Revisjonen deles inn i tre faser: planlegging, interimrevisjon og årsoppgjørrevisjon. Interimrevisjon vil i stor grad bestå av vurdering av risiko, rutinegjennomgang og testing. Årsoppgjørrevisjonen gjennomføres i hovedsak etter at kommunen har avlagt årsregnskapet 15.02.2012.

Kommunikasjon og rapportering:

Gjennom året vil vi være opptatt av å ha en god og konstruktiv dialog med rådmannen og ordføreren, som har det administrative og politiske ansvaret. I den løpende revisjonen forholder vi oss stort sett til personer med delegert ansvar. Det er derfor behov for å sikre kommunikasjon med den øverste ledelsen i kommunen om vesentlige forhold.

Vi har løpende dialog og oppfølging med økonomiavdelingen og regnskapsavdelingen gjennom året.

Vi utarbeider engasjementsbrev til rådmann og ordfører for å dokumentere de avtalte vilkårene for oppdraget.

Vi rapporterer til kontrollutvalget 2 ganger årlig: pr. 31.10.11 og pr. 30.04.12.

Revisjonsberetningen skal avgis innen 15.04.12.

Vi avgir en egen revisjonsrapport etter avsluttet årsoppgjørrevisjon.

Forhold som avdekkes iht revisjonsforskriftens § 4 vil bli rapportert fortløpende i nummererte brev.

Øvrige rapporteringsfrister vedrørende særattestasjoner:

- Mva-kompensasjon: 6 årlige revisjonsuttalelser
- Spillemidler: fortløpende
- Ressurskrevende tjenester: frist mars/april 2012.

FOLLO DISTRIKTSREVISJON	Klientnr.: 600	Arkiv:
Oppdrag: Ås kommune	Utarbeidet dato/sign.: 25.11.11/ PM	År: 2011
Enhet:	Gjennomgått dato/sign.: 14.12.11/STN 	Side: 6 av 8
Sak: Revisjonsstrategi for regnskapsrevisjon		

4. Revisjonsteam

Revisjonssjef: Steinar Neby
 Revisor: Pavel Makarov
 Revisor: Rune Gran

5. Fokusområder

På bakgrunn av identifiserte risikoområder vil vi i revisjonsåret 2011 ha fokus på følgende:

- Administrasjonens rutiner for budsjettoppfølging.
- Kontroll av at avsetninger og bruk av avsetninger er i tråd med kommunestyrets vedtak.
- Avstemming og oppfølging av sykepengerefusjoner.
- Kontroll av at finansielle disposisjoner er i samsvar med finansforvaltningsreglementet.
- Kontroll av at kommunelovens bestemmelser om minimumsavdrag blir fulgt.
- VAR-området og selvkostbestemmelsene.
- Innvilgede spillemidler og rapportering av sluttregnskap.
- Vurdering av risikoen for at det kan foreligge misligheter.
- Tilskuddsordningen for ressurskrevende tjenester.
- Fullstendighet av inntekter.
- Mva-kompensasjon vedr. utleie av fast eiendom, kombinerte bygg og idrettsanlegg.
- Risiko for at utgifter til vedlikehold blir finansiert over investeringsbudsjettet.

5.1 Interimsrevisjon

Vi har delt kommunens aktiviteter inn i revisjonsområder iht NKRFs revisjonsmetodikk. De vesentligste områdene er lønn, innkjøp, varige driftsmidler/investeringsregnskapet, salg, overføringer, likvid og finans.

Vurdering av intern kontroll er en integrert del av regnskapsrevisjon. På hvert område foretas det risiko- og vesentlighetsvurderinger. Et viktig element i disse vurderingene er kvaliteten på den interne kontrollen i kommunen. I henhold til § 23 i kommuneloven har rådmannen ansvaret for å etablere interne kontrollrutiner. Revisjonens oppgave er å se etter at en tilfredsstillende intern kontroll er etablert og fungerer i hele kontrollperioden. Dersom det er etablert intern kontroll som fungerer tilfredsstillende, kan vi velge å bygge vår revisjon på dette og foreta systemkontroller. På de områder hvor det ikke er etablert tilfredsstillende

FOLLO DISTRIKTSREVISJON	Klientnr.: 600	Arkiv:
Oppdrag: Ås kommune	Utarbeidet dato/sign.: 25.11.11/ PM	År: 2011
Enhet:	Gjennomgått dato/sign.: 14.12.11/STN	Side: 7 av 8
Sak: Revisjonsstrategi for regnskapsrevisjon		

intern kontroll, eller den er mangelfull, må revisjonen baseres på substanskontroller for å innhente tilfredsstillende sikkerhet.

Områdene salg, innkjøp, lønn og til en viss grad overføringer er de viktigste områdene hvor testing av intern kontroll vil kunne effektivisere revisjonsarbeidet, da systemtester ofte er en mer effektiv revisjonsmetode. På andre områder kan bare substanskontroller benyttes. Innen substanskontroller vil analytiske kontrollhandlinger benyttes der det er mulig.

Det utarbeides en mer detaljert revisjonsplan som omfatter typen, tidspunktet og omfanget av revisjonshandlinger som skal gjennomføres for å oppnå tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis slik at revisjonsrisikoen kan reduseres til et akseptabelt nivå. Alle revisjonshandlinger er dokumentert i revisjonsverktøyet Descartes.

For de IT-systemene som leverer data til regnskapet vil vi kartlegge nivået på de generelle IT-kontrollene. Dette vil være på overordnet nivå (generell sikkerhet, datasikkerhet og driftssikkerhet) og på systemnivå (tilganger, overføringer av data). Nye systemer følges opp fortløpende.

5.2 Årsoppgjørrevisjon

Årsoppgjørrevisjon gjennomføres i hovedsak etter at kommunen har avlagt årsregnskapet 15.02.2012. Rådmannen utarbeider årsberetningen, som skal avlegges innen 31.03.2012. Fristen for å avgi revisjonsberetning for årsregnskapet 2011 er 15.04.2012.

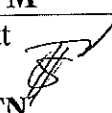
Det foretas egne revisjonshandlinger, herunder:

- Avsluttende budsjettkontroller, kontroll mot gyldige bevilgninger
- Analyser, vurdering av finansiell stilling, sammenhenger, trender mv
- Vurdering av forhold etter balansedagen
- Avslutning og finansiering av investeringsregnskapet
- Vurdering av vesentlige balanseposter
- Bruk av fond og avsetning til fond
- Kontroll og vurdering av noteopplysningene
- Kontroll av at opplysningene i årsberetningen er i overensstemmelse med årsregnskapet.

5.3 Attestasjoner

Revisjonen har omfattende attestasjonsoppgaver som er pålagt av statlige myndigheter. Den mest arbeidskrevende er kontroll av merverdiavgiftskompensasjonsordningen (6 årlige attestasjoner).

I tillegg kommer attestasjon av refusjonskrav fra Bjørnebekk asylmottak (12 årlige attestasjoner) og kontroll av spillemiddelregnskaper, tilskudd til ressurskrevende brukere samt

FOLLO DISTRIKTSREVISJON	Klientnr.: 600	Arkiv:
Oppdrag: Ås kommune	Utarbeidet dato/sign.: 25.11.11/ PM	År: 2011
Enhet:	Gjennomgått dato/sign.: 14.12.11/STN 	Side: 8 av 8
Sak: Revisjonsstrategi for regnskapsrevisjon		

andre tilskudd og rapporteringer. Tidsforbruket registreres som regnskapsrevisjon, men er ikke definert som revisjonsoppgaver da den ligger under egen revisjonsstandard for avtalte kontrollhandlinger.

5.4 Andre oppgaver

I tillegg kommer til ovennevnte kommer rådgiving i regnskapstekniske spørsmål gjennom året og bistand vedr. tolking av regelverk.

KU-sak 6/12
ORIENTERINGER

Saksbehandler: Jan T. Løkken	Arkivnr: 219	Saknr.: 12/276
Utvalg	Sak nr.	Møtedato
Kontrollutvalget	6/12	07.02.2012

Sekretariatets innstilling:

Orienteringssakene tas til orientering.

Avgjørelsesmyndighet:

Kontrollutvalget

Vedlegg som følger saken trykt:

1. Godkjent protokoll fra kontrollutvalgets møte den 13.12.11
2. FDRs revisjonsrapport datert 27.12.11 til Ås kommune (settes opp som egen sak når kommunens svar foreligger)
3. FDRs engasjementsbrev datert 27. 12.11.
4. Kommunes budsjett 2012, utdrag vedr revisjonen og kontrollutvalget
5. Utskrift av møtebok for HTM sak vedr. forvaltningsrevisjonsrapport om byggesaksbehandlingen i Ås
6. Lokalt reglement for styrevervregisteret
7. Aktivitetsplanen pr. 26.1.12

PROTOKOLL

STYRE/RÅD/UTVALG Kontrollutvalget	MØTESTED Møterom Moer sykehjem	MØTEDATO 13.12.2011
Fra KU-sak: 26/11	Fra kl.: 18.00	
Til KU-sak: 31/11	Til kl.: 19.00	

Av utvalgets medlemmer/varamedlemmer møtte 4 av 5.

Møtende medlemmer:

Håkon L. Henriksen (H), Einride Berg (A), Olav Aardalsbakke (KrF),
Tone Holm Dagsvold (A) (fra sak 28/11)

Forfall var meldt fra følgende medlemmer:

Trine Hvoslef-Eide (V)

Fra administrasjonen møtte:

Sekretariatet: Jan T. Løkken

Follo distriktsrevisjon: Bjørn Tore Nedregård (sak 26/11 – 28/11)

Diverse merknader:

Godkjent 16. desember 2011 av leder Håkon L. Henriksen og nestleder Einride Berg.

Underskrifter:

Håkon L. Henriksen Einride Berg

SAKSLISTE

KU-sak Tittel	Saksnr.	Arkivkode
26/11 KONTROLLUTVALGETS PÅSEANSVAR OVERFOR REVISOR	11/4004	219
27/11 ERKLÆRINGER FRA REVISOR	11/4006	219
28/11 FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKTER 2012	11/4007	219
29/11 KONTROLLUTVALGSKONFERANSEN 2012	11/4008	219
30/11 MØTEPLAN 1. HALVÅR 2012	11/4009	219
31/11 ORIENTERINGER	11/4010	219

KU-sak 26/11**KONTROLLUTVALGETS PÅSEANSVAR OVERFOR REVISOR****Sekretariatets innstilling:**

Orienteringen om den dokumentasjonen som kontrollutvalget mottar fra revisor tas til orientering. Kontrollutvalget mener revisjonens informasjon gir et tilfredsstillende grunnlag for at utvalget skal kunne utøve sitt påseansvar.

Kontrollutvalgets behandling 13.12.2011:**Votering:**

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets vedtak 13.12.2011:

Orienteringen om den dokumentasjonen som kontrollutvalget mottar fra revisor tas til orientering. Kontrollutvalget mener revisjonens informasjon gir et tilfredsstillende grunnlag for at utvalget skal kunne utøve sitt påseansvar.

KU-sak 27/11**ERKLÆRINGER FRA REVISOR****Sekretariatets innstilling:**

Egenvurderingen fra oppdragsansvarlig revisor vedr. uavhengighet og vandel og dokumentasjon vedr. utdanning og praksis av 27. november 2011 tas til orientering.

Kontrollutvalgets behandling 13.12.2011:

Bjørn Tore Nedregård opplyste at det er en trykk feil i oppdragsansvarlig revisors brev vedr. uavhengighet: i pkt. 4 skal det stå Ås kommune.

Votering:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets vedtak 13.12.2011:

Egenvurderingen fra oppdragsansvarlig revisor vedr. uavhengighet og vandel og dokumentasjon vedr. utdanning og praksis av 27. november 2011 tas til orientering.

KU-sak 28/11
FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKTER 2012

Sekretariatets innstilling:

Saken ble lagt fram uten innstilling.

Kontrollutvalgets behandling 13.12.2011:

Utvalget drøftet flere temaer som kan være aktuelle: Voksenopplæringen, økonomi, samhandlingsreformen, anskaffelser, skole; spesial undervisning, ressursbruk i skolen, flyktningmottak, VAR-kompetanse, veivedlikehold, vedlikehold kommunale bygg, arkivrutiner, service overfor publikum, ulike sider ved IT-arbeidet, egenbetalingen i helse og sosial, rekruttering, prosjektstyring store anlegg m.v. Det var enighet om at det er behov for å videreføre diskusjonen på det neste møtet. En bør også se om forslag i andre utvalg kan være interessante for Ås.

Votering:

Det ble enstemmig vedtatt å videreføre denne saken i neste møte.

Kontrollutvalgets vedtak 13.12.2011:

Valget av forvaltningsrevisjonsprosjekt for 2012 behandles videre på det neste møtet i utvalget.

KU-sak 29/11
KONTROLLUTVALGSKONFRANSEN 2012

Sekretariatets innstilling:

Saken ble lagt fram uten innstilling.

Kontrollutvalgets behandling 13.12.2011:

I kontrollutvalgets budsjett er det avsatt midler for at hle utvalget kan delta i konferansen. Det var enighet om at varamedlemmer inviteres ved forfall fra de medlemmer. Håkon L. Henriksen og Einride Berg meldte seg som deltakere. Olav Aardalsbakke kan ikke delta, men vil spørre sin vara. Tone Holm Dagsvold kan ikke delta.

Votering:

Det ble enstemmig vedtatt at hele utvalget kan delta under konferansen. Ved forfall inviteres varamedlemmer.

Kontrollutvalgets vedtak 13.12.2011:

Kontrollutvalgets medlemmer deltar i kontrollutvalgskonferansen 2012. Ved forfall inviteres vara.

KU-sak 30/11 MØTEPLAN 1. HALVÅR 2012

Sekretariatets innstilling:

Kontrollutvalgets møter holdes:

- 7. februar
- 20. mars
- 8. mai
- 12. juni

Alle møtene fra kl 19.00.

Kontrollutvalgets behandling 13.12.2011:

Håkon L. Henriksen foreslo følgende datoer for møter 2. halvår: 28. august, 9. oktober, 6. november og 11. desember. Pga. åpne møter, foreslo han at møtene, om mulig, holdes i formannskapssalen. Det ble presisert at møtedatoene kan endres ved behov.

Votering:

Innstillingen, med tillegg av lederens forslag til datoer for 2. halvår, ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets vedtak 13.12.2011:

Kontrollutvalgets møter i 2012 holdes:

- 7. februar
- 20. mars
- 8. mai
- 12. juni
- 28. august
- 9. oktober
- 6. november
- 11. desember

Alle møtene fra kl 19.00.

KU-sak 31/11
ORIENTERINGER

Sekretariatets innstilling:

Orienteringssakene tas til orientering.

Kontrollutvalgets behandling 13.12.2011:

Håkon L. Henriksen minnet om at kontrollutvalgets medlemmer er omfattet av kommunens reglement for styrevervregisteret. Reglementet kan leses på kommunens internettside og registeret finnes på: www.styrevervregisteret.no.

Sekretariatet delte ut oversikten over godtgjørelse til politikere i 2011.

Det var enighet om å invitere ordfører og rådmann etter tur til de første møtene i 2012.

Votering:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets vedtak 13.12.2011:

Orienteringssakene tas til orientering.

Ås kommune
Postboks 195

1430 Ås

Attn.: Rådmannen

Revisjonsbrev nr. 1

J.nr. 241/11 Ski, 27. desember 2011

Revisjonsrapport Ås kommune

Revisjonsberetningen for Ås kommune for 2010 ble behandlet i kontrollutvalgets møte 10. mai 2011, sammen med årsregnskapet og årsberetningen. I forbindelse med behandlingen av revisjonsberetningen ble det gitt en redegjørelse av revisjonssjefen for de presiseringer og forbehold som er inntatt i vår revisjonsberetning. En utdyping av disse forholdene er inntatt i punkt 1 under. Merknadene er også drøftet i møter med ansvarlige i regnskaps- og økonomiavdelingen.

Forhold som vi finner nødvendig å påpeke ovenfor kommunen blir inntatt i brev som nummereres fortløpende. Kommunen må journalføre brevene og oppbevare dem på en ordnet og betryggende måte. Vi viser for øvrig til nærmere detaljer i vårt engasjementsbrev 11. mars 2010 (Jnr. 71/2010).

Follo distriktsrevisjon ønsker for øvrig å bidra til forbedringer i kommunens rutiner, herunder bidra til å trygge og styrke kvaliteten i den økonomiske rapportering som skjer fra kommunen. Vi håper derfor dette brevet også kan tjene som et positivt bidrag i dette arbeidet.

På bakgrunn av vår interimisrevisjon for 2011 og våre erfaringer fra revisjonen av årsregnskapet 2010, har vi funnet det formålstjenlig å omhandle følgende forhold i dette brevet:

1. Punkter tatt opp i revisjonsberetningen 2010
2. Kundefordringer
3. Manglende underskrift på RF 1022B – kontrolloppgave lønns- og pensjonskostnader
4. Dokumentasjon av balansen
5. Minimumsavdrag på langsiktig gjeld
6. Kapitalkontoen
7. Stengning av regnskapsperioder
8. Disposisjonsrett bankkonti -

1. Punkter tatt opp i revisjonsberetningen 2010

1.1 Inngående balanse 2010

Observasjon

Dokumentasjonen som underbygget riktigheten av inngående balanse for 2010 var, etter vårt syn, mangelfull.

I og med at vi ikke var kommunens revisor i 2009, fant vi det nødvendig og ta forbehold på inngående balanse for 2010.

Vår anbefaling

Vi har hatt løpende dialog med økonomi- og regnskapsseksjonen i Ås kommune etter at vi overtok revisjonen av kommunen, og vi mener at det har vært en positiv utvikling i kommunen med å identifisere poster og dokumentere alle balansekonti. Vi anbefaler at denne jobben fortsetter, samt at det innarbeides rutiner for regelmessig avstemming av samtlige balansekonti. Se for øvrig pkt 4 under.

1.2 Klassifisering av langsiktig gjeld

Observasjon

Ved sist årsskifte hadde Ås kommune oppgitt at sertifikatlånene utgjorde kr 292,4 mill. kroner, og at andre lån utgjorde kr 837,8 mill. Denne presentasjonen av langsiktig gjeld var feil, da den riktige fordelingen skulle ha vært kr 231,4 mill. i sertifikatlån og kr 898,9 mill. i andre langsiktige lån.

Vår anbefaling

Revisjonen har hatt en dialog med økonomiavdelingen om klassifiseringen av låneporteføljen, og den identifiserte feilen er rettet opp i 2011.

Vi anmoder om at administrasjonen vurderer å innarbeide en overordnet kontrollrutine, for å sikre riktig klassifisering i forbindelse med avleggelse av fremtidige årsregnskap.

1.3 Pensjon

Observasjon

Ås kommune innarbeider premieavviket i sitt regnskap det året avviket oppstår, altså uten amortisering. Forholdet er omtalt under regnskapsprinsipper i note 0 i årsregnskapet for 2010. Denne regnskapspraksis er ikke i samsvar med gjeldende bestemmelser for regnskapsmessig behandling av pensjonspremieavvik, jfr Forskrift om årsregnskap og årsberetning §§ 13-1.D, 13-4.

Vår anbefaling

I løpet av 2011 er det kommet endringer i regnskapsforskriften knyttet til § 13 om pensjoner med virkning for regnskapsåret 2011. Amortiseringstiden for premieavvik kortes ned fra 15 til 10 år for premieavvik oppstått fra og med 2011. Fortsatt vil det imidlertid være anledning til å videreføre amortisering over 1 år. Derimot er det ikke åpnet for den praksis som Ås kommune har valgt og som ikke innebærer amortisering.

Vi anmoder kommunen om å innrette seg etter de bestemmelser som er fastsatt for kommunene når det gjelder regnskapsmessig behandling av pensjonspremieavvik.

1.4 Avskrivninger

Observasjon

Driftsregnskapet i 2010 viste avskrivninger på kr 51,5 mill. (med tilsvarende beløp på motpost avskrivninger med motsatt fortegn). Etter vårt syn var de reelle avskrivningene i 2010 på kr 37,3 mill., eller ca kr 14,2 mill. lavere enn det som ble presentert. Grunnen til dette avviket var nedskrivninger av tidligere solgte driftsmidler, samt overføring av Nordby kirke til Ås kirkelige fellesråd.

Vår anbefaling

For fremtidige regnskaper anbefaler vi at avskrivninger og motpost avskrivninger kvalitetssikres slik at postene som presenteres inneholder kommunens reelle avskrivninger i regnskapsåret.

1.5 Noter til årsregnskapet

Observasjon

God kommunal regnskapskikk gir klare føringer for omfang og kvalitet i de regnskapsnoter som skal inngå i et kommunalt årsregnskap. Ås kommunes årsregnskap 2010 inneholdt, etter revisjonens syn, ikke alle de noteopplysninger som må anses som naturlig etter gjeldende god kommunal regnskapskikk for en kommune som Ås.

Det ville ha høynet informasjonsverdien av årsregnskapet dersom følgende noter, jfr god kommunal regnskapskikk, var blitt utarbeidet:

- Varige driftsmidler
- Finansielle omløpsmidler
- Langsiktig gjeld
- Vesentlige poster i regnskapet
- Antall årsverk
- Ytelser til ledende personer
- Godtgjørelse til revisor
- Eventuelle vesentlige leieavtaler, driftsavtaler med private knyttet til drift av kommunale tjenester mv.

Vår anbefaling

Vi anbefaler at kommunen følger Kommunal regnskapsstandard nr 6 som omhandler noter og årsberetning.

Videre er det å bemerke at formen på de fremlagte notene i årsregnskapet for 2010 var svært uensartet. Enkelte av notene var presentert med tall i hele tusen kroner, mens andre var angitt med hele tall med to desimaler. Vi anbefaler at dette gjøres mer ensartet for 2011.

For enkelte av notene som var utarbeidet vil vi videre anbefale at innholdet vurderes kritisk ut fra brukernes antatte informasjonsbehov. Dette gjelder bl.a.:

- Note 7 – Investeringsregnskapet: Denne var etter vårt syn lite informativ i forhold til den informasjonen som ble presentert i selve investeringsregnskapet. Det ble foretatt investeringer i 2010 på til sammen kr 119,2 mill., mens regulert budsjett viste kr 182,6 mill. I note 7 var prosjekter med budsjett på til sammen kun kr 44,7 mill. trukket frem, hvor det var angitt et samlet merforbruk på kr 4,5 mill.
- Note 10 – Kommunens leasingavtaler: Det vil gi bedre informasjon dersom avtalenes varighet og relaterte utgifter fremkommer.
- Note 11 – Selvkosttjenester: Denne bør inneholde en oversikt over saldo på de respektive fondene i balansen. Slamfondet viste en negativ saldo pr 31.12.2010 med kr 486.030. Vi minner om regelverket for inndekking av negative fond når det gjelder selvkostområdet.

1.6 Forbehold i avsnittet om budsjett i revisjonsberetningen 2010

Observasjon

Driftsregnskapet 2010 til Ås kommune ble avsluttet med et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 0, etter bruk av disposisjonsfond og avsetning til disposisjonsfond som var vesentlig høyere (netto kr 10,9 mill. kroner) enn det budsjetterte.

Vi er kjent med at dette var i henhold til den praksis kommunen har benyttet ved avslutning av driftsregnskapene i de senere årene. Vi kan likevel ikke se at avsetninger ut over budsjett er i tråd med kommunens prosessbeskrivelse innenfor økonomiområdet.

Vår anbefaling

Vi anbefaler at avsetninger og bruk av avsetninger ikke gjøres høyere enn det kommunens reglement tillater.

2. Kundefordringer

Observasjon

Ved utgangen av 2010 hadde Ås kommune store beløp i sin kunderskonto som var av eldre dato. Pr 31.12.2010 utgjorde poster i kunderskonto fra 2009 og tidligere totalt om lag kr 5,0 mill. Poster eldre enn 90 dager utgjorde drøyt kr 7,0 mill.

Vi mener det er grunnlag for å anta at det også i 2011 er en betydelig risiko for tap knyttet til kommunens eldre krav.

Vår anbefaling

Vi anmoder om at administrasjonen foretar en grundig, systematisk gjennomgang av kunderskontoen i forbindelse med sin regnskapsavleggelse for 2011, og kritisk vurderer risikoen for tap.

I forbindelse med årets regnskapsavslutning anbefaler vi at kommunen, ut fra risikoen for tap, foretar de nødvendige regnskapsmessige tapsavsetninger. Vi anbefaler at kommunen fører alle tap mot egen tapskonto i driftsregnskapet.

3. Manglende underskrift på RF 1022B – Kontrolloppgave lønns- og pensjonskostnader

Observasjon

Enhver kommune har plikt til å fylle ut RF 1022B som omhandler lønns- og pensjonskostnader. Hensikten med skjemaet er å avstemme de innberettede og registrerte utbetalingene fra kommunen.

Ås kommune plikter hvert år å utarbeide en slik avstemming. Skjemaet skal undertegnes av arbeidsgiveren, og deretter bekreftes av revisor.

Lønningskontoret i Ås kommune har meddelt Follo distriktsrevisjon, senest i møte 30.november 2011, at kommunen ikke er i stand til å få utarbeidet en tilfredsstillende avstemming for 2010, dvs.

skjema RF 1022B. Årsaken skal være "urene" konti og manglende kapasitet i lønningsavdelingen til å få avstemt de innberettede beløpene mot bokførte utbetalinger for 2010. Det er blitt opplyst at kommunen har måttet fokusere på 2011, men at årets lønnskostnader skal kunne la seg avstemme.

Da skjemaet for 2010 ikke er utarbeidet slik kommunen er pålagt, har vi følgelig ikke kunnet bekrefte de innberettede beløpene mot bokførte utbetalinger, jfr. Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner § 4, 2.ledd nr 6.

4. Dokumentasjon av balansen

Observasjon

Fra og med 2011 er det innført skjerpede krav til dokumentasjon av balansen, jfr. bestemmelsene i bokføringsloven § 11. Ved utarbeidelse av årsregnskap skal det foreligge dokumentasjon for alle balanseposter med mindre de er ubetydelige.

I forbindelse med årsavslutningen for 2010 for Ås kommune var det flere konti som ikke var tilfredsstillende dokumentert mht. eksistens og verdsettelse. Det var også til dels mangelfull dokumentasjon av klassifiseringer av enkelte regnskapsposter. Områder med forbedringspotensial omfatter bl.a. følgende områder:

Likvider

Forskuddsbetalte kostnader for 2011 var i regnskapet for 2010 dels presentert som bankinnskudd. Omfanget av åpne poster mot bank var betydelig, og mange poster burde ha vært klassifisert som fordringer og ikke som bankinnskudd.

Bankkonto OCR viste pr 31.12.2010 i bankens dokumentasjon kr 5,6 mill. høyere saldo enn det som var bokført i Ås kommunes regnskap. Dette var forklart med at innbetalinger til banken ultimo desember 2010 ikke ble bokført "grunnet manglende åpning av bilagsarter". Konsekvensen av manglende bokføring var at kommunen presenterte en saldo på kundefordringer som var om lag kr 5,6 mill. for høy, og en bankkonto som var om lag kr 5,6 mill. for lav

I følge årsoppgave fra bank forelå det en bankkonto i kommunens navn som ikke var inkludert i kommunens balanseregnskap pr 31.12.2010. Saldo på denne kontoen var kr 628.987. For 2011 må dette forholdet avklares.

Samtlige kasser var ikke bekreftet eller på annen måte dokumentert på en tilfredsstillende måte pr 31.12.2010.

Fordringer - Krav

Pr 31.12.2010 hadde Ås kommune bokført et krav mot staten ved Helsedirektoratet i forhold til ressurskrevende tjenestemottakere på til sammen kr 11,3 mill. Det faktiske innsendte kravet utgjorde kr 15,1 mill., eller ca kr 3,8 mill. mer enn det bokførte beløpet. Årsaken til avviket var at kommunen hadde utelatt kostnadene som skulle ha inngått i grunnlaget, da den inntektsførte kravet. Denne merinntekten ble først identifisert i forbindelse med årsoppgjørrevisjonen.

Også for kontiene for sosiale lån/formidlingslån har kommunen et forbedringspotensial med hensyn til å fremskaffe bedre dokumentasjon for de balanseførte verdier.

Balanskonti vedrørende lønnsområdet

Flere konti innenfor lønningsområdet var ved sist årsskifte ikke tilfredsstillende dokumentert, jfr pkt 3 over. Dette gjaldt både konti for skattetrekk, arbeidsgiveravgift og negativ lønn.

Bokført skyldig arbeidsgiveravgift var pr 31.12.2010 om lagt kr 2,5 mill. lavere enn innbetalingen for termin 6/2010. Det ble vurdert at avviket måtte sees i sammenheng med de avsetninger Ås kommune hadde foretatt i 2010 når det gjaldt sykepengerefusjoner. Forholdet er tatt opp med regnskaps- og lønningsavdelingen i kommunen.

Vår anbefaling

Vi anbefaler at kommunen innarbeider løpende rutiner for dokumentasjon av samtlige betydelige balanskonti, samt at det ved kommende årsoppgjør foretas en grundig vurdering av de reelle verdier og foretatte klassifiseringer av de respektive konti.

5. Minimumsavdrag på langsiktig gjeld

Observasjon

Minimumsavdraget til Ås kommune ble i 2010 beregnet etter den såkalte "forenklede metode", jfr note 8 til årsregnskapet for 2010. Revisjonens kontroll av beregningen viste imidlertid at denne var feil, da det feilaktig var gjort fratrukk for ubrukte lånemidler i grunnlaget.

Konsekvensen av feilberegningen var at det ble beregnet et avdrag som var ca kr 1,23 mill for lavt.

Vår anbefaling

Ved anvendelse av den forenklede modellen i 2011, må kommunen påse at den ikke korrigerer grunnlaget med ubrukte lånemidler. Det vises for øvrig til fortolkningsuttalelsen fra Foreningen for God kommunal Regnskapsskikk fra 2003 i sakens anledning.

For fremtiden vil vi også anbefale at de benyttede tallene i noten fremlegges på en lett etterkontrollerbar måte.

Det anbefaler videre at kommunene tilstreber å ha komplette referanser fra balansen til de tilhørende noter. En omtale i note over hva annen tillatt beregningsmodell ville ha gitt av krav til avdrag i 2010, kunne også ha vært vurdert.

6. Kapitalkontoen

Observasjon

Kontroll av teoretisk verdi på kapitalkontoen for 2010 viste en differanse på kr 0,554 mill mot bokført verdi. Differansen ble identifisert til å relatere seg til tap på utlån.

Vår anbefaling

Differansen i teoretisk verdi mot bokført verdi på kapitalkontoen anbefales korrigeret, slik at balansen på dette punkt presenteres riktig for 2011.

7. Stengning av regnskapsperioder - merverdiavgiftskompensasjon

Observasjon

I forbindelse med vår revisjon av merverdiavgiftskompensasjonen for Ås kommune ble det ved sist årsskifte konstatert at regnskapsåret 2010 var blitt reåpnet for bokføring etter at kompensasjonsoppgaven var blitt utarbeidet.

Fremsatt mva-kompensasjonskrav pr 31.12.2010:	kr 7.044.440
Bokført saldo på konto for mva-komp pr 31.12.2010:	<u>kr 7.104.886</u>
Differanse	<u>kr 60.446</u>

Differansen var ikke medtatt i kravet for termin 6/2010, men ble i det alt vesentlige medtatt i mva-kompensasjonskravet for termin 1/2011.

Vår anbefaling

Vi anbefaler at regnskapssjefen begrenser andres mulighet til å åpne tidligere perioder for bokføring, da dette ellers kan medføre økt risiko for at bl.a. berettiget kompensasjon kan gå tapt.

8. Disposisjonsrett bankkonti

Observasjon

Engasjementsoppgaven fra DnB for 2010 viste at kommunens tidligere regnskapssjef fremdeles stod oppført med disposisjonsrett til tre av kommunens bankkonti.

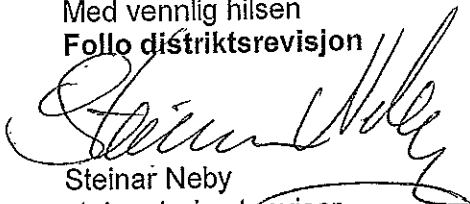
Vår anbefaling

Vi anbefaler at kommunen regelmessig foretar en gjennomgang av sine bankengasjement og avstemmer hvem som skal ha disposisjonsrett til kommunens bankkonti. Fratrådte medarbeidere må slettes fra disposisjonsrettsregisteret.

###

Vi imøteser en skriftlig tilbakemelding til overnevnte innen 31. januar 2012. Vennligst ta kontakt dersom noe er uklart.

Med vennlig hilsen
Follo distriktsrevisjon

Steinar Neby
statsautorisert revisor

Kopi:

- kontrollutvalget
- regnskapssjefen i Ås kommune
- økonomisjefen i Ås kommune

Rådmann og ordfører i
Ås kommune

J.nr. 278/11

Ski, 27. desember 2011

ENGASJEMENTSBREV – REVISJON AV ÅS KOMMUNE

God kommunal revisjonsskikk legger føringer for at det mellom revisjonen og kommunen utarbeides et engasjementsbrev som nærmere beskriver kommunens ansvar, revisjonens oppgaver, plikter og utførelsen av revisjonen.

I anledning av at Follo distriktsrevisjon er revisor for kommunene Ski, Oppegård, Enebakk, Frogn, Nesodden og Ås vil vi i det følgende beskrive formelle forhold som det er av betydning for kommunen å ha kjennskap til.

Revisors oppgaver og plikter

Vi vil utføre vår revisjon i samsvar med god kommunal revisjonsskikk som baserer seg på de internasjonale revisjonsstandardene vedtatt av IAASB (IAS-ene). Disse standardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at regnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. En revisjon innebærer også en vurdering av hensiktsmessigheten av regnskapsprinsippene som er brukt og rimeligheten av regnskapsestimater som er utarbeidet av ledelsen, så vel som en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

På grunn av revisjonens iboende begrensninger, sammen med den interne kontrollens iboende begrensninger, er det en uunngåelig risiko for at noe vesentlig feilinformasjon i regnskapet ikke avdekkes, selv om revisjonen er riktig planlagt og gjennomført i samsvar med ISA-ene.

I forbindelse med vår risikovurdering vurderer vi den interne kontrollen som er relevant for kommunens utarbeidelse av regnskapet med det formål å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll. Vi vil imidlertid informere skriftlig om eventuelle vesentlige mangler i den interne kontrollen som er relevante for revisjonen av regnskapet og som vi har identifisert under revisjonen.

Revisjon er en lovpålagt funksjon som er hjemlet i Kommunelovens § 60 med tilhørende forskrifter.

Follo distriktsrevisjon har som hovedoppgave å revidere de deltagende kommuners regnskaper med tilhørende bedrifter etter lover, forskrifter og kommunal revisjonsskikk, jfr kommuneloven § 78.

Follo distriktsrevisjon benytter seg av revisjonsverktøyet Descartes, som er utviklet av Den norske Revisorforening. I kombinasjon med vår metodikk hjelper Descartes oss til å etterleve revisjonsstandardene på en effektiv og hensiktsmessig måte.

I tillegg til den ordinære revisjonen vil vi også utføre de kontrollhandlinger som er nødvendige for å revidere pasientregnskap og attestere kommunenes oppgaver og følgeskriv til lønns- og trekkoppgavene.

I tillegg avgir vi uttalelser til følgende kompensasjons- og tilskuddsordninger, som i hovedsak gjelder:

- Revisjonsuttalelser knyttet til at Ås kommunes krav om merverdiavgiftskompensasjon er i samsvar med Lov om kompensasjon av merverdiavgift med tilhørende forskrifter (6 ganger årlig).
- Revisjonsuttalelse knyttet til rapporteringen av tilskuddsordningen for ressurskrevende tjenester.
- Revisjonsuttalelser knyttet til spillemiddelfinansiering.
- Særattestasjon knyttet til kommunens innrapporterte tall på antall psykisk utviklingshemmede i kommunen.
- Revisjonsuttalelser vedrørende statlige tilskudd.
- Revisjonsuttalelse vedrørende fylkeskommunale tilskudd.
- Ulike attestasjoner overfor NAV.

Kommunestyrets og rådmannens ansvar

Kommunestyret har det øverste tilsyn med den kommunale forvaltning. Det har også plikt til å påse at bokføring og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll og at det revideres på en betryggende måte. Kommunestyret og rådmann skal sørge for en tilfredsstillende organisering av kommunens virksomhet. Kommunestyret velger selv et kontrollutvalg til å forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning.

Rådmannen skal føre tilsyn med kommunens forvaltning og økonomi, jfr. kommuneloven § 23. Rådmannen skal sørge for at kommunens bokføring er i samsvar med lov og forskrifter, og at formuesforvaltning er ordnet på en betryggende måte. I tråd med allment aksepterte ledelsesprinsipper vil en leder av en virksomhet måtte etablere rutiner og systemer for å sikre at virksomheten når de mål som er satt, samt en forsvarlig formuesforvaltning.

Det er rådmannens ansvar å fremlegge årsberetning og årsregnskap for revisjonen og kontrollutvalget. Kommunestyret godkjenner årsberetning og årsregnskap etter innstilling fra formannskapet og uttalelse fra kontrollutvalget. Med regnskapet følger revisjonsberetningen fra oss.

Vår revisjon vil bli utført med utgangspunkt i at kommunens ledelse erkjenner og forstår at de har ansvar for:

- a) Utarbeidelse av et regnskap som gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapskikk.

- b) Slik intern kontroll som ledelsen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et regnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil; og
- c) For å gi oss:
- Tilgang til all den informasjon ledelsen er kjent med som er relevant for utarbeidelsen av regnskapet, for eksempel regnskapsmateriale, dokumentasjon og andre forhold;
 - Ytterligere informasjon som vi kan be om i forbindelse med revisjonen; og
 - Ubegrenset tilgang til personer i kommunen som vi finner det nødvendig å innhente revisjonsbevis fra.

For hvert regnskapsår skal revisor avgi en revisjonsberetning til kommunestyret. I revisjonsberetningen skal vi bekrefte at revisjonen er utført i henhold til god kommunal revisjonsskikk og uttale oss om hvorvidt årsregnskapet er gjort opp i samsvar med loven. Vi skal også for øvrig gi opplysninger som bør komme til kommunestyrets kunnskap.

Forhold som vi finner nødvendig å påpeke ovenfor kommunen, herunder feil og mangler ved organiseringen av den økonomiske internkontrollen i kommunen, vil bli inntatt i brev som nummereres fortløpende. Kommunen må journalføre brevene og oppbevare dem på en ordnet og betryggende måte. Når det gjelder forvaltningsrevisjon vil det bli skrevet egne rapporter. Andre forhold vil bli tatt opp muntlig og/eller skriftlig etter behov.

Vi har for øvrig taushetsplikt om det vi får kjennskap til i forbindelse med revisjonen.

Forvaltningsrevisjon

Med forvaltningsrevisjon menes tilsyn og kontroll med kommunenes økonomiske forvaltning, herunder at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak. Forvaltningsrevisjon innebærer å foreta en systematisk vurdering av bruk og forvaltning av de kommunale midler med utgangspunkt i oppgaver, ressursbruk og oppnådde resultater.

Forvaltningsrevisjonsprosjekter vil bli gjennomført etter konkrete bestillinger fra kontrollutvalget etter en samlet vurdering med utgangspunkt i identifiserte behov.

Kommunikasjon

Follo distriktsrevisjon legger stor vekt på at styrende organer og kommunens ledelse opplever at det er en tett dialog mellom kommunen, dets organer og revisor. Vi vil derfor tilstrebe og opprettholde gode kommunikasjonsarenaer med de rette nivåene i kommunen.

Som revisor har vi en formell uavhengig rolle i forhold til kommunen, og en faglig integritet som gir kommunestyret trygghet for at revisjonen blir utført på en betryggende måte. Samtidig har vi stor tro på at vi gjennom en løpende dialog kan fungere som en profesjonell samtalepartner og støttespiller for ledelsen.

Fullstendighetserklæring

Som ledd i revisjonen vil vi innhente en særskilt uttalelse fra ledelsen i kommunen om fullstendigheten og riktigheten av de opplysninger som gis i årsregnskapet og i oppgaver. Formålet med en slik skriftlig uttalelse er å redusere faren for misforståelse mellom revisor og ledelse og få bekreftet muntlige uttalelser som er gitt.

Av revisjonsstandard *ISA 580 – Skriftlige uttalelser*, følger det at revisor må innhente formålstjenlige uttalelser fra ledelsen. Det må innhentes skriftlige uttalelser om forhold som er vesentlige for årsregnskapet når disse ikke kan tilfredsstillende bekreftes på annen måte.

Videre følger det av *ISA 240 – Revisors oppgaver med og plikter til å vurdere misligheter og feil ved revisjon av regnskaper*, at revisor må innhente skriftlige uttalelser fra ledelsen om sentrale spørsmål og vurderinger i forhold til disse problemstillingene.

Etter *ISA 560 – Hendelser etter balansedagen*, har revisor også plikt til å vurdere hendelser etter utløpet av regnskapsåret.

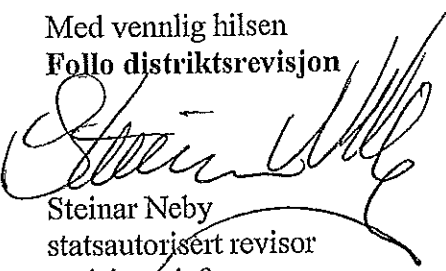
Vedlagt dette brev følger et utkast til en fullstendighetserklæring vedrørende årsregnskapet for 2011. Denne, sammen med en oppsummering av eventuelle feil i regnskapet som revisor har påvist og som senere ikke er rettet, vil være dekkende for vårt behov. Vi håper også kommunens ledelse vil finne erklæringen hensiktsmessig. Med henvisning til punktet om hendelser etter utløpet av regnskapsåret, er det naturlig at erklæringen dekker tidsrommet fram til 15.04.2012, tidspunktet hvor vi etter oppsatt plan skal avgi revisjonsberetning. Vi tillater oss derfor å be om at fullstendighetserklæring i utfylt og underskrevet stand blir sendt oss innen nevnte dato.

Revisjonsteam

Statsautorisert revisor Steinar Neby er hovedansvarlig revisor for oppdraget. Øvrige revisorer er registrert revisor Pavel Makarov og revisor Rune Gran.

Vi står gjerne til tjeneste med ytterligere opplysninger.

Med vennlig hilsen
Follo distriktsrevisjon

Steinar Neby
statsautorisert revisor
revisjonssjef

Pavel Makarov /s/
registrert revisor

Kopi: Regnskapssjefen
Kontrollutvalget

Til Follo distriktsrevisjon

UTTALELSE FRA LEDELSEN VEDRØRENDE ÅS KOMMUNES REGNSKAPSAVLEGGELSE FOR 2011

Dette brevet sendes i forbindelse med Deres revisjon av regnskapet for Ås kommune for året som ble avsluttet den 31. desember 2011 med det formål å kunne konkludere om hvorvidt regnskapet i det alt vesentlige gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk.

Vi bekrefter etter beste evne og overbevisning, og etter å ha foretatt de forespørslene vi har ansett som nødvendige for å innhente de nødvendige opplysninger at:

Regnskap og budsjett

- Vi har oppfylt vårt ansvar vedrørende utarbeidelsen av regnskapet i samsvar med kommuneloven og forskrift om årsregnskap og årsberetning (for kommuner og fylkeskommuner), og for at regnskapet gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk.
- Viktige forutsetninger som er brukt av oss ved utarbeidelsen av regnskapsestimater, herunder regnskapsestimater målt til virkelig verdi, er rimelige.
- Det er tatt tilstrekkelig hensyn til og opplyst om forhold til nærstående parter og transaksjoner med disse.
- Alle hendelser etter datoen for regnskapet og som ifølge god kommunal regnskapsskikk medfører korrigerende eller omtale, er korrigert eller omtalt.
- Virkningen av ikke-korrigert feilinformasjon er uvesentlig, både enkeltvis og samlet for regnskapet sett som helhet.
- Alle budsjettendringer gjennom året er registrert og inkludert i justert budsjett.
- De disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet, er i samsvar med budsjettvedtak.

Opplysninger som er gitt

- Vi har gitt revisor:
 - Tilgang til alle opplysninger, som vi har kjennskap til, som er relevante for utarbeidelsen av regnskapet, som regnskapsregistreringer, dokumentasjon og andre saker.
 - Tilleggsopplysninger som revisor har bedt om fra oss for revisjonsformål.
 - Ubegrenset tilgang til personer i kommunen som det etter revisors vurdering er nødvendig å innhente revisjonsbevis fra.
- Alle transaksjoner er registrert og reflektert i regnskapet.
- Vi har gitt revisor opplysninger om resultatene av vår vurdering av risikoen for at regnskapet kan inneholde vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter.
- Vi har gitt revisor alle opplysninger om eventuelle misligheter eller mistanker om misligheter som vi er kjent med og som involverer:
 - ledelsen,
 - ansatte som har en betydningsfull rolle i intern kontroll, eller
 - andre
- Vi har gitt revisor alle opplysninger om eventuelle påstander om misligheter eller mistanke om misligheter som er kommunisert av ansatte, tidligere ansatte, folkevalgte, tilsynsmyndigheter eller andre.
- Vi har gitt revisor opplysninger om alle kjente tilfeller av manglende overholdelse eller mistanke om manglende overholdelse av lover og forskrifter som kan ha betydning for utarbeidelsen av regnskapet.
- Vi har gitt revisor opplysninger om identiteten til enhetens nærstående parter og alle forhold til nærstående parter og transaksjoner med disse som vi er kjent med.

Eventuelle kommentarer til kulepunktene over (ev. henvisning til kommentarer i særskilt vedlegg):

Ås

Trine Christensen
Rådmann

Gjertrud Mathisen
Regnskapssjef

4)

Ås kommune

Detaljert budsjett 2012
Kommunestyrets vedtak 14.12.2011

Utdrag: Revisjon
Kontrollutvalget

Konto	Ansvar	Funksjon	Kontotekst	Regnskap 2010	Rev.budsjett	
					2011	Budsjett 2012
101000	1210	110	Lønn faste stillinger	458 427	0	0
101090	1210	110	Feriepengeavsetning faste stillinger	65 146	0	0
109000	1210	110	Pensjon fellesordning	53 754	0	0
109900	1210	110	Arbeidsgiveravgift	81 459	0	0
0			0 Lønn og sosiale utgifter	658 785	0	0
110000	1210	110	Kontorrekvisita	7 942	0	0
112020	1210	110	Diverse utgiftsdekning	3 788	0	0
113030	1210	110	Linje- og sambandsutgifter	1 800	0	0
116000	1210	110	Kjøregodtgjørelse	628	0	0
127000	1210	110	Konsulenttjenester	0	187 000	187 000
142900	1210	110	Moms	2 014	0	0
1-2			1-2 Kjøp av varer/tjenester inkl moms	16 171	187 000	187 000
135000	1210	110	Kjøp fra kommuner	655 000	0	0
137000	1210	110	IKS der kommunen ikke er deltaker	0	910 000	998 000
3			3 Kjøp fra andre	655 000	910 000	998 000
160090	1210	110	Annen brukerbetaling	-16 000	0	0
165090	1210	110	Andre inntekter avgiftspliktige	-5 000	0	0
6			6 Salgsinntekter	21 000	0	0
172900	1210	110	Momskompensasjon	-2 014	0	0
72			72 Momskomp.inntekter	-2 014	0	0
1210			Revisjon	1 306 942	1 097 000	1 185 000
108040	1220	110	Møtegodtgjørelse	0	0	56 000
109900	1220	110	Arbeidsgiveravgift	0	0	8 000
0			0 Lønn og sosiale utgifter	0	0	64 000
110010	1220	110	Abonnementer	0	0	8 000
111510	1220	110	Beverning ved møter/utvalg	2 724	0	0
112020	1220	110	Diverse utgiftsdekning	1 750	5 000	5 000
115000	1220	110	Kurs og opplæring	16 200	60 000	30 000
1-2			1-2 Kjøp av varer/tjenester inkl moms	20 674	65 000	43 000
135000	1220	110	Kjøp fra kommuner	190 107	150 000	180 000
3			3 Kjøp fra andre	190 107	150 000	180 000
1220			Kontrollutvalget	210 781	215 000	287 000
12			Netto driftsutgifter	1 517 723	1 312 000	1 472 000

Ås kommune

5)

ÅS KOMMUNE UTSKRIFT AV MØTEBOK

Saksnr: 11/1021-11

FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT OM BYGGESAKSBEHANDLINGEN I ÅS

Saksbeh.: Trine Christensen

Arkivkode: L42

Utvalg

Sak nr. Møtedato

Kommunestyret

66/11 23.11.2011

Hovedutvalg for teknikk og miljø

109/11 15.12.2011

Hovedutvalg for teknikk og miljø behandling og vedtak i møte den 15.12.2011

Innstilling til møte i hovedutvalg for teknikk og miljø 15.12.2011:

Hovedutvalget for teknikk og miljø tar kommunestyrevedtaket til orientering.
(Ref. K-sak 66/11, 23.11.2011).

Hovedutvalg for teknikk og miljø behandling 15.12.2011:

Ola Nordal (Ap) fremmet følgende forslag:

Hovedutvalget ber om å bli forelagt for politisk behandling en plan for arbeid med å vurdere/innføre de fire konkrete anbefalingene gitt i revisjonsrapporten og gjengitt i kommunestyrets vedtak. Planen forelegges hovedutvalget senest på februarmøtet. For øvrig tar hovedutvalg for teknikk og miljø revisjonsrapporten og kommunestyrevedtaket til orientering.

Kjetil Barfelt (FrP) fremmet følgende tillegg til innstillingen:

HTM beklager at forvaltningsrevisjonen har fokusert på «prosedyrer og prosesser», og i mindre grad på hvorvidt det faktisk er likebehandling.

Votering: Aps forslag med FrPs tillegg, ble enstemmig vedtatt ved alternativ votering mot innstillingen.

Hovedutvalg for teknikk og miljø vedtak 15.12.2011:

Hovedutvalget ber om å bli forelagt for politisk behandling en plan for arbeid med å vurdere/innføre de fire konkrete anbefalingene gitt i revisjonsrapporten og gjengitt i kommunestyrets vedtak. Planen forelegges hovedutvalget senest på februarmøtet.

HTM beklager at forvaltningsrevisjonen har fokusert på «prosedyrer og prosesser», og i mindre grad på hvorvidt det faktisk er likebehandling.

For øvrig tar hovedutvalg for teknikk og miljø revisjonsrapporten og kommunestyrevedtaket til orientering.

Rett utskrift bekrefte,
Ås, 21.12.2011

Rita Stensrud
Politisk sekretariat

Utskrift av møtebok med vedlagt saksfremstilling sendes til:
Kontrollutvalget v/FIKS
Rådmannen

Kopi av utskrift av møtebok uten vedlegg sendes til:
Trine Christensen

6)

LOKALT REGLEMENT FOR STYREVERVREGISTERET
vedtatt av Ås kommunestyre 5. september 2007 i K-sak 39/07

§ 1. *Registrering av styreverv og økonomiske interesser m.m.*

- 1.1. Ås kommune har vedtatt å innføre registrering av styreverv, økonomiske interesser og lignede for medlemmer og varamedlemmer av kommunestyret, Hovedutvalg for teknikk og miljø, Hovedutvalg for oppvekst og kultur, Hovedutvalg for helse og sosial og kontrollutvalget.
- 1.2. Registeret skal også omfatte rådmannen, etatssjefer, enhetsledere og ansatte med innstillingsrett eller avgjørelsesmyndighet.

§ 2. *Innhold i registeret.*

- 2.1. Alle kommunale verv.
- 2.2. Styreverv i aksjeselskaper, firmaer og lignende.
- 2.3. Styreverv i interesseorganisasjon eller organisasjon som mottar økonomisk støtte fra kommunen.
- 2.4. Lønnet arbeid eller konsulentoppdrag som kommer i tillegg til vervet som folkevalgt, styrerepresentant eller ansatt i kommunen.
- 2.5. Næringsinteresser, fast eiendom, eierandeler, større aksjeposter o.a.

§ 3. *Føring og vedlikehold av opplysninger i registeret.*

- 3.1. Registrering skal foretas senest innen en måned etter at kommunestyret har konstituert seg.
- 3.2. Administrative stillinger og ansatte med innstillings- og/eller beslutningsrett registers senest innen en måned etter samtykke er gitt.
- 3.3. Registreringen skal foretas av de personer som kommunen har utpekt som kontaktpersoner ovenfor KS. Registreringen foretas i henhold til veiledning fra KS.
- 3.4. Registreringen ajourføres to ganger pr. kalenderår i henhold til rutiner fra KS.
- 3.5. Registrerte opplysninger er basert på samtykke fra den enkelte og er offentlig tilgjengelig gjennom www.styrevervregisteret.no
- 3.6. Den enkelte registrerte kan på ethvert tidspunkt velge å slette sine opplysninger i registeret. Opplysninger om en registrert person vil automatisk bli slettet etter fire år med mindre det er registrert ajourføring av personens opplysninger.

§ 4. *Ikrafttreden.*

Disse reglene trer i kraft 10.10.07. Første gangs registrering skal foretas innen 01.12.07.

7

KONTROLLUTVALGET (KU) I ÅS KOMMUNE

AKTIVITETSPLAN PR. 26. JANUAR 2012

Oversikten nedenfor viser planlagte aktiviteter, frist for når de skal være ferdig, ansvar for å utføre oppgaven samt status. Oversikten ajourføres fortløpende. FDR står for all revisjon. FIKS uttreder andre saker, lager innstilling i alle saker og er sekretær for utvalget. FDRs rapporter skal være FIKS i hende senest fjorten dager før utvalgsmøtet. KS=Kommunestyret

Nr.	Beskrivelse	Frist	Ansvar	Status	Avsluttet
1	Kontrollutvalgets årsrapport for 2011		FIKS	KU 7.2	
2	Handlingsplanen for utvalget	Desember	FIKS	Årlig ajourføring ; 12.6?	
	Aktivitetsplan		FIKS	Ajourføres foran hvert kontrollutvalgsmøte	
3	Møteplan		FIKS	7. februar 20. mars 8. mai 12. juni	28. august 9. oktober 6. november 11. desember
4	Kommunens årsregnskap for 2011	15. april	Revisor	KU 8.5	
5	Tertialrapporter:				
	1. Tertialrapport jan-april 2012	Mai	Kommunen	Orienteringssak i utvalget KU 12.6	
	2. Tertialrapport jan-aug. 2012	Okt.	Kommunen	KU 9.10	
6	Rapporter fra revisjonen:				
	1. Pr. 30.04.12 (perioden 01.05.11 – 30.04.12)	Mai	Revisor	KU 12.6	
	. Pr. 31.10.11 (perioden 01.05.11 – 31.10.11)	November	FDR	KU 7.2	
	Revisjonens engasjementbrev til kommunen 2012		FDR	KU 7.2	

Nr.	Beskrivelse	Frist	Ansvar	Status	Avsluttet
7	Overordnet revisjonsstrategi 2011 Handlingsplan forvaltningsrevisjon 2009 – 2011		FDR FIKS	KU 7.2	KU 2.12.08 KS 28.1.09
	Prosjekt i 2011: byggesaksbehandlingen kommunen			KU 1.11	KU 1.11 KS 23.11
	Prosjekt 2012			KU 7.2	
8	Oppfølging av tidligere prosjekter	Rådm. tilbakemeld. frist:			
9	Plan for selskapskontroll Rapport om selskapskontroll 2011	2009 - 2011	FIKS FIKS	KU 1.11 KU 1.11	KU 21.10.08 KS: sak 60/08 KU 1.11 KS 23.11
10	Andre saker				